

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

Бања Лука, децембар 2020. године

**ЗАКОН
О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

**ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се нотарска служба у Републици Српској, поступак избора, разрјешења и престанка службе нотара, именовање вршиоца дужности нотара и замјеника нотара, надлежности нотара, обавезе нотарске обраде исправа и нотарских потврда, правила поступка о начину пословања нотара, вођење пословних књига, начин чувања исправа и списка, дисциплинска одговорност нотара, награда за рад и надокнада трошкова нотара, полагање нотарског испита и надзор над примјеном закона као и друга питања битна за обављање нотарске службе.

Служба нотара

Члан 2.

(1) Служба нотара је јавна служба коју обављају нотари као самостални и независни носиоци те службе.

(2) Нотар врши обраду, овјеравање и потврђивање јавних исправа као и друге послове у складу са законом.

(3) Нотар је дужан да одговарајућим мјерама обезбиједи независно и непристрасно обављање нотарске службе, придржавајући се забране учествовања у правним пословима у складу са овим законом.

(4) Нотар је дужан да својим понашањем, у служби и ван ње, показује да је достојан поштовања и повјерења које ужива служба нотара и да избјегава свако понашање које производи утисак кршења обавеза које су му законом прописане, нарочито утисак о зависности и пристрасности.

(5) Нотару није допуштена реклама.

Обављање службе нотара

Члан 3.

(1) Нотар обавља службу нотара као искључиво и стално занимање током времена за које је именован.

(2) Статус нотара стиче се и престаје под условима и на начин одређен овим законом.

Доказна снага нотарских исправа

Члан 4.

(1) Нотарске исправе су исправе које нотар сачини на основу закона и у оквиру своје надлежности.

(2) Врсте нотарских исправа су нотарски обрађене исправе, нотарске овјере и нотарске потврде.

(3) Нотарске исправе су јавне исправе и важе на територији Републике Српске и Босне и Херцеговине, код свих органа власти, правних лица и других институција.

(4) Нотарски обрађене исправе које је нотар сачинио у границама својих овлашћења и у прописаној форми, имају доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром.

(5) Нотарске овјере и потврде имају доказну снагу јавне исправе о чињеницама о којима се у њима свједочи.

(6) Допуштено је доказивати да је изјава нетачно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне.

Стране нотарске исправе

Члан 5.

(1) Стране нотарске исправе имају, уз услов узајамности, иста правна дејства као и нотарске исправе издате по овом закону.

(2) Стране нотарске исправе не могу у Републици Српској имати правна дејства која немају по закону који је за њихово издавање био мјеродаван у иностранству.

ГЛАВА II

ОРГАНИЗАЦИЈА НОТАРСКЕ СЛУЖБЕ И ПРАВА И ДУЖНОСТИ НОТАРА

Службено сједиште нотара и број нотара

Члан 6.

(1) За подручје сваке јединице локалне самоуправе у Републици Српској одређује се једно службено сједиште нотара.

(2) Број нотара у службеном сједишту одређује се узимајући у обзир годишњи број исправа које се нотарски обраде, степен развијености јединице локалне самоуправе као и интерес грађана.

(3) Ако у службеном сједишту након спроведеног јавног конкурса за избор нотара није могуће извршити именоване ниједног нотара, Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) ће одлуком, на приједлог Министарства правде (у даљем тексту: Министарство), а по претходно прибављеном мишљењу Нотарске коморе Републике Српске (у даљем тексту: Нотарска комора), службеном сједишту у којем

је именоване нотара извршено додијелити и службено сједиште у којем ниједан нотар није именован.

(4) Одлука из става 3. овог члана је привременог карактера и траје до коначног именовања нотара у службено сједиште, с тим да ће се за службено сједиште у којем нотар није именован објављивати јавни конкурс сваких шест мјесеци док се именовање не изврши.

(5) Ако је у службеном сједишту именован само један нотар и тај нотар има потребу да му се сачини нотарска исправа, а он или друга уговорна страна није у могућности отићи у друго службено сједиште, Министарство ће по претходно прибављеном мишљењу Нотарске коморе одредити који ће нотар с подручја сусједних службених сједишта и по којем редослиједу који води Нотарска комора сачинити нотарску исправу на подручју тог одређеног сједишта.

(6) На приједлог Министарства, а након прибављеног мишљења Нотарске коморе, Влада одлуком одређује број потребних нотара за свако службено сједиште појединачно као и сједишта привременог карактера.

Услови за обављање службе нотара

Члан 7.

За нотара може бити именовано лице које испуњава услове:

- 1) да је држављанин Босне и Херцеговине,
- 2) да има пословну способност,
- 3) да има општу здравствену способност,
- 4) да је прије реформе високог образовања, четворогодишњим студијем на правном факултету у Босни и Херцеговини или Републици Српској стекло звање дипломираног правника, као и лице које је звање дипломираног правника на правном факултету стекло у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године, или које је по систему образовања према Болоњском процесу на правном факултету у Босни и Херцеговини или Републици Српској завршило први циклус четворогодишњег студија и стекло најмање 240 ECTS бодова и звање дипломирани правник или које је стекло страну високошколску исправу на правном факултету која по прописима Републике Српске не подлијеже поступку признавања или му је овлашћени орган признао страну високошколску исправу,
- 5) да је положило правосудни испит у Босни и Херцеговини или Републици Српској или у бившој СФРЈ ако је тај испит положило прије 6. априла 1992. године или у некој другој држави, након признавања тог испита од Министарства,
- 6) да има положен нотарски испит,
- 7) да није осуђен на казну затвора због извршеног кривичног дјела или да није проглашен кривим за кривично дјело које га чини недостојним за вршење службе нотара,
- 8) да није смијењен са дужности од надлежних органа због злоупотребе службеног положаја и овлашћења или несавјесног рада у служби,
- 9) да није одлуком надлежног органа разријешен службе нотара, адвоката, судије, тужиоца, државног службеника, односно да му одлуком надлежног органа није престао радни однос државног службеника или намјештеника, због теже повреде службене дужности,

10) да се из његовог понашања очигледно може закључити да ће обављати службу нотара у складу са Кодексом нотарске етике.

Јавни конкурс за избор нотара

Члан 8.

(1) Избор нотара врши се путем јавног конкурса који објављује и спроводи Министарство.

(2) Конкурс мора да садржи, између осталог, услове за обављање службе нотара, документацију којом се доказује испуњавање општих и посебних услова, службено сједиште за које се врши избор нотара, број нотара и рок за подношење пријава.

(3) Конкурс се објављује у најмање једном дневном листу, „Службеном гласнику Републике Српске” и на интернет страници Министарства.

(4) Конкурс остаје отворен 15 дана од дана посљедњег објављивања из става 3. овог члана.

Комисија за избор нотара

Члан 9.

(1) За спровођење поступка за избор нотара министар правде (у даљем тексту: министар) рјешењем именује Комисију за избор нотара (у даљем тексту: Комисија), коју чини пет чланова, од којих два члана предлаже предсједник Владе, једног члана предсједник Врховног суда Републике Српске и два члана предлаже Министарство, при чему у Комисији морају бити заступљени представници конститутивних народа и Осталих.

(2) Комисија бира предсједавајућег између својих чланова и доноси пословник о раду већином гласова.

(3) Чланови Комисије имају право на накнаду за рад која не може бити виша од 200 КМ по одржаној сједници Комисије, о чему одлучује министар рјешењем.

(4) Уколико је члан Комисије из реда државних службеника Министарства, право на накнаду остварује у складу са прописима којима се регулишу плате и накнаде запослених у органима управе Републике Српске.

Сукоб интереса

Члан 10.

(1) У случају постојања сукоба интереса (сродник по крви у правој линији, у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни супружник или ванбрачни партнер или сродник по тазбини до другог степена закључно, па и онда када је брак престао, пристрасност по било којој основи), а који може довести у питање објективност и непристрасност рада, члан Комисије код којег се утврди сукоб интереса не може учествовати у раду Комисије.

(2) Члан Комисије који сазна за околности које га доводе у сукоб интереса или кандидат који сматра да код члана Комисије постоји сукоб интереса, подноси министру образложен захтјев за утврђивање постојања сукоба интереса.

(3) О постојању сукоба интереса одлучује министар рјешењем против којег није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

(4) Уколико се утврди постојање сукоба интереса из става 1. овог члана, замјена члана Комисије врши се по истом поступку по којем се члан и именује.

(5) Састав Комисије и списак пријављених кандидата за избор нотара Министарство објављује на својој интернет страници, најкасније три дана прије заказаног интервјуа.

Претходни поступак избора

Члан 11.

(1) Уз пријаву на конкурс, подносилац пријаве је дужан да достави доказе о испуњавању услова из члана 7. овог закона, осим доказа из т. 3) и 7).

(2) Доказ из члана 7. тачка 3) овог закона доставља само предложени кандидат, а доказ из тачке 7) прибавља Министарство по службеној дужности.

(3) Неблаговремене, неразумљиве или непотпуне пријаве, на приједлог Комисије одбацује Министарство закључком против кога је допуштена посебна жалба.

(4) Жалба из става 3. овог члана подноси се министру у року од три дана од дана пријема закључка и она одгађа извршење закључка.

Критеријуми за избор

Члан 12.

(1) Поступак избора нотара подразумијева, на исти начин за све кандидате, провјеру испуњавања услова јавног конкурса и оцјену кандидата у складу са сљедећим критеријумима:

1) успјех на нотарском испиту,

2) улазни интервју са кандидатом, приликом којег се води рачуна о врсти правних послова на којима је кандидат радио.

(2) Улазни интервју који спроводи Комисија обавезан је за све кандидате који испуњавају услове из јавног конкурса.

(3) Уколико кандидати након бодовања критеријума из става 1. овог члана имају једнак број бодова, приликом избора нотара водиће се рачуна о националној заступљености конститутивних народа и Осталих у службеном сједишту нотара гдје се избор врши.

Рјешење о избору нотара

Члан 13.

(1) Рјешење о избору нотара, на приједлог Комисије, доноси министар.

(2) Обавјештење са рјешењем о избору нотара доставља се свим кандидатима који су приступили улазном интервјуу.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(4) Жалба из става 3. овог члана одгађа извршење рјешења, а о жалби одлучује министар рјешењем у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(5) Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно и против њега се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) Поступак за спровођење јавног конкурса за избор нотара, начина подношења пријава, утврђивања сукоба интереса чланова комисије, рад Комисије за избор, поступак бодовања као и предлагања кандидата за избор нотара детаљније се прописује правилником који доноси министар.

Полагање свечане изјаве и повеља о именовању

Члан 14.

(1) Након што је рјешење о избору нотара из члана 13. овог закона постало коначно, нотару се уручује повеља о именовању.

(2) Прије уручења повеље нотар даје свечану изјаву пред министром, која гласи: „Заклињем се да ћу службу нотара обављати тако што ћу штитити Устав и закон и да ћу службу обављати непристрасно, савјесно, независно и чувајући пословну тајну.“

(3) Изглед и садржај повеље о именовању нотара прописује се правилником који доноси министар.

Услови за почетак рада канцеларије

Члан 15.

(1) Канцеларија именованог нотара треба да испуњава прописане услове за почетак рада.

(2) Министар рјешењем именује посебну комисију која врши провјеру испуњавања услова за почетак рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана од дана именовања нотара.

(3) Комисију из става 2. овог члана чине два државна службеника Министарства и један нотар којег предложи Нотарска комора.

(4) Министар рјешењем одређује дан почетка рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана након што прими мишљење комисије из става 2. овог члана и након што именовани нотар достави доказе да је прибавио службени печат.

(5) По коначности рјешења из става 4. овог члана нотар се уписује у Именик нотара који води Нотарска комора.

(6) Против рјешења из става 5. овог члана није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(7) Министарство, након што именовани нотар достави доказ о упису у именик нотара, објављује датум почетка рада нотара у „Службеном гласнику Републике Српске“.

(8) Услови које канцеларија нотара треба да испуњава, врста и изглед опреме канцеларије нотара, изглед табле која обиљежава службено сједиште нотара

и друга питања која су од значаја за канцеларију прописују се упутством које доноси министар.

Разрјешење нотара

Члан 16.

(1) Нотар се разрјешава:

1) ако се накнадно утврди да приликом именовања претпоставке за именовање нису постојале или ако претпоставке за обављање службе нотара из члана 7. овог закона накнадно престану постојати,

2) ако заснује радни однос или ако почне користити старосну или инвалидску пензију или почне обављати неку другу службу, односно ако настану разлози из члана 48. овог закона,

3) ако му судском одлуком буде одузета или ограничена пословна способност,

4) због трајног губитка радне способности,

5) ако његови пословни односи или начин обављања службе нотара, односно његове материјалне прилике угрожавају интересе странака,

6) ако се није осигурао од одговорности закључивањем уговора о осигурању или не плаћа накнаду за осигурање Нотарској комори у складу са чланом 50. овог закона,

7) ако не изврши коначно рјешење о изреченој дисциплинској мјери новчане казне.

(2) Рјешење о разрјешењу нотара доноси министар уз претходно прибављено мишљење Нотарске коморе.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(4) Жалба из става 3. овог члана одгађа извршење рјешења, а о жалби одлучује министар рјешењем у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(5) Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно и против њега се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Престанак службе нотара

Члан 17.

(1) Служба нотара престаје:

1) смрћу,

2) навршењем 67 година живота,

3) писменим отказом нотара – даном доношења коначног рјешења о престанку службе нотара,

4) ако буде осуђен на казну затвора због извршеног кривичног дјела или ако буде проглашен кривим за кривично дјело које га чини недостојним за вршење службе нотара – даном правоснажности судске одлуке,

5) ако без оправданог разлога не започне с радом у року утврђеном у члану 15. став 4. овог закона,

6) кад на основу одлуке дисциплинског органа изгуби право на обављање службе нотари – даном коначности одлуке дисциплинског органа,

7) разрјешењем – даном коначности рјешења о разрјешењу.

(2) Рјешење о престанку службе нотари доноси министар.

(3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.

(4) О престанку службе нотари Министарство ће обавијестити Нотарску комору ради исписа нотари из Именика нотари, као и суд код којег је нотар депоновао свој потпис.

Губљење права на употребу службеног назива

Члан 18.

Престанком службе или привременим удаљењем из службе док удаљење траје, нотар губи право на употребу службеног назива „нотар“.

Вршилац дужности нотари

Члан 19.

(1) Ако је служба нотари престала, или ако је то у интересу функционисања службе нотаријата, или у другим оправданим случајевима, министар може без јавног конкурса именовати вршиоца дужности нотари.

(2) За вршиоца дужности нотари може бити именован други нотар или лице које испуњава услове из члана 7. овог закона.

(3) Вршилац дужности нотари обавља нотарске послове у своје име и за свој рачун, а исправе потписује као вршилац дужности и користи свој печат и свој штампил.

(4) Вршилац дужности нотари обавезан је прије почетка рада уписати се у Именик вршилаца дужности нотари који води Нотарска комора и закључити уговор о осигурању од одговорности из члана 50. овог закона, ако већ такав уговор није закључио.

(5) Вршилац дужности нотари се именује најдуже на период од шест мјесеци, с тим што у оправданим случајевима тај рок може бити продужен за још шест мјесеци када се у рјешењу о продужењу мандата морају навести разлози продужења.

Обавезе вршиоца дужности

Члан 20.

(1) Вршилац дужности нотари преузима све списе, књиге и другу документацију нотари на чије мјесто је постављен.

(2) Странка има право да при уређењу међусобних односа са вршиоцем дужности нотари урачуна предујмљене трошкове које је претходно платила нотару умјесто којег се именује вршилац дужности.

(3) Вршилац дужности нотари има сва права и обавезе као и нотар, осим ако је овим законом другачије одређено.

Престанак мандата вршиоца дужности нотара

Члан 21.

(1) Мандат вршиоца дужности нотара престаје:

1) именованем нотара за сједиште у којем је вршилац дужности нотара именован,

2) протеком рока на који је вршилац дужности нотара именован.

(2) Престанак мандата утврђује се рјешењем које доноси министар.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана пријема рјешења

(4) Рјешење којим је одлучено о жалби је коначно и против њега се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Замјеник нотара

Члан 22.

(1) Ако је нотар спријечен дуже од двије седмице у вршењу службе, обавезан је да то одсуствовање без одгађања пријави Министарству.

(2) Ако спријеченост из става 1. овог члана траје дуже од једног мјесеца, нотар је дужан да о томе обавијести Министарство, које нотару даје одобрење за то одсуство.

(3) Одобрење из става 2. овог члана издаје се само у случајевима када се тиме не омета заштита права странака.

(4) Ако спријеченост нотара траје дуже од једног мјесеца, нотар подноси захтјев за постављење замјеника нотара, а ако нотар не поднесе захтјев за постављење замјеника нотара, министар ће и без захтјева нотара поставити замјеника нотара.

(5) На захтјев нотара, министар може нотару поставити замјеника и за његово одсуство или спријеченост за рад које ће трајати и краће од двије седмице или сталног замјеника нотара за све случајеве спријечености за рад нотара који наступе током једне календарске године.

(6) У случају привременог удаљења нотара из службе, замјеник нотара може бити постављен и без захтјева нотара.

Поступак постављења замјеника нотара

Члан 23.

(1) За замјеника нотара може бити постављен други нотар.

(2) Рјешење о постављењу замјеника нотара доноси министар и доставља га Нотарској комори ради уписа у Именик замјеника нотара који води Нотарска комора.

(3) Рјешење о постављењу замјеника нотара је коначно и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда.

Права и дужности замјеника нотара

Члан 24.

(1) Замјеник нотара води нотарску канцеларију за рачун и на трошак нотара којег замјењује.

(2) Правни однос замјеника нотара и нотара као и накнада за рад замјеника нотара уређују се њиховим споразумом, а ако своје односе не уреде споразумно, дужни су да спорна питања, прије покретања спора, покушају ријешити уз посредовање Нотарске коморе.

(3) Замјеник нотара обавља све послове нотара којег замјењује, води његове књиге и уписнике, исправе потписује као замјеник и употребљава службени печат и штамбиле замијењеног нотара.

(4) Исправе које сачини замјеник нотара чувају се у архиви замијењеног нотара.

(5) Замјеник нотара дужан је да се суздржава од обављања службених радњи у случајевима у којима те радње не би смио обављати ни нотар кога замјењује.

(6) Док траје замјена, замијењени нотар не смије обављати нотарске послове.

Заједничка правила за вршиоца дужности и замјеника нотара

Члан 25.

(1) Министар ће у рјешењу о именовању вршиоца дужности нотара, односно у рјешењу о постављењу замјеника нотара одредити дан почетка службе вршиоца дужности нотара, односно замјеника нотара и доставиће суду на подручју којег се налази сједиште нотара и Нотарској комори примјерке потписа вршиоца дужности нотара, односно замјеника нотара, а ако су поводом тога одобрени нови печати и отиске тих печата.

(2) Нотар који је постављен за замјеника нотара или именован за вршиоца дужности нотара не мора се додатно осигурати од одговорности.

(3) Вршилац дужности нотара и замјеник нотара имају сва права и дужности нотара и на њих се примјењују одредбе овог закона о грађанскоправној и дисциплинској одговорности нотара.

(4) За штету коју замјеник нотара учини трећим лицима одговара замјеник нотара, а за штету коју вршилац дужности учини трећим лицима одговара вршилац дужности нотара.

(5) Када замјеник нотара, односно вршилац дужности нотара преузме дужност, то ће се евидентирати у пословним књигама нотара из члана 100. овог закона, а у тим књигама ће се забиљежити и поновно преузимање дужности нотара.

(6) У односу на питања која нису регулисана у одредбама чл. 24. и 25. овог закона, примјењују се одредбе овог закона које вриједе за нотара, осим одредаба члана 50. овог закона.

Помоћник нотара

Члан 26.

- (1) У канцеларији нотара могу бити запослени помоћници нотара.
- (2) Критеријуме за утврђивање потребног броја помоћника нотара у канцеларији нотара одређује Нотарска комора.
- (3) Помоћник нотара се својим радом оспособљава за самостално вршење послова нотара.

Услови за именовање помоћника нотара

Члан 27.

- (1) За помоћника нотара може бити изабрано лице које испуњава услове из члана 7. овог закона.
- (2) За помоћника нотара могу бити изабрана само лица која су својим радним и људским квалитетима достојна угледа дјелатности нотара.

Јавни конкурс за избор помоћника нотара

Члан 28.

- (1) Избор помоћника нотара врши се јавним конкурсом.
- (2) Конкурс организује и спроводи Нотарска комора уз претходну сагласност Министарства, а по претходно достављеном захтјеву нотара код којег се избор врши.
- (3) Конкурс мора да садржи опште и посебне услове за именовање помоћника нотара и рок подношења пријава.
- (4) Конкурс се обавезно објављује у најмање једном дневном листу и у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- (5) Рок за подношење пријава на конкурс је 15 дана од посљедњег објављивања конкурса из става 4. овог члана.

Поступак за избор помоћника нотара

Члан 29.

- (1) За спровођење поступка за избор помоћника нотара, скупштина Нотарске коморе рјешењем именује Комисију за избор помоћника нотара, коју чине три члана, од којих је један нотар код којег се врши избор, осим у случају из члана 30. овог закона.
- (2) Комисија из става 1. овог члана бира предсједавајућег између својих чланова и доноси пословник о раду већином гласова.

Сукоб интереса

Члан 30.

- (1) У случају постојања сукоба интереса (сродник по крви у правој линији, у побочној линији до четвртог степена закључно, брачни супружник или ванбрачни

партнер или сродник по тазбини до другог степена закључно, па и онда када је брак престао, пристрасност по било којој основи), а који може довести у питање објективност и непристрасност рада, члан Комисије код којег се утврди сукоб интереса не може учествовати у раду Комисије.

(2) Члан Комисије који сазна за околности које га доводе у сукоб интереса или кандидат који сматра да код члана Комисије постоји сукоб интереса, подноси скупштини Нотарске коморе образложен захтјев за утврђивање постојања сукоба интереса.

(3) Уколико се утврди постојање сукоба интереса из става 1. овог члана, замјена члана Комисије врши се по истом поступку по којем се члан и именује.

Претходни поступак избора

Члан 31.

(1) Неблаговремене, неразумљиве или непотпуне пријаве на конкурс одбацује Комисија из члана 29. овог закона закључком против кога је допуштена посебна жалба.

(2) Жалба се подноси управном одбору Нотарске коморе у року од три дана од дана пријема закључка и она одлаже извршење закључка.

Поступак избора помоћника нотара

Члан 32.

(1) Поступак избора помоћника нотара подразумијева, на исти начин за све кандидате, провјеру испуњавања услова јавног конкурса и оцјену кандидата у складу са сљедећим критеријумима:

1) успјех на нотарском испиту,

2) улазни интервју са свим кандидатима који испуњавају опште и посебне услове приликом чега се води рачуна о претходном радном искуству.

(2) Уколико кандидати након бодовања критеријума из става 1. овог члана имају једнак број бодова, приликом избора помоћника нотара водиће се рачуна о националној заступљености конститутивних народа и Осталих у службеном сједишту нотара.

(3) Рјешење о избору помоћника нотара, на приједлог Комисије, доноси нотар код којег се избор врши, о чему обавјештава Министарство у року од 15 дана од дана доношења рјешења.

(4) Обавјештење са рјешењем о избору помоћника нотара, нотар код којег се избор врши доставља свим кандидатима који су приступили улазном интервјуу, а против рјешења из става 3. овог члана може се покренути радни спор пред надлежним судом.

(5) Поступак за спровођење јавног конкурса и начин избора помоћника нотара детаљније се прописује правилником који доноси Нотарска комора.

Послови које обавља помоћник нотара

Члан 33.

(1) Помоћник нотара обавља све послове у име и за рачун нотара код кога ради, осим сачињавања нотарски обрађене исправе и спровођења оставинског поступка.

(2) Помоћник нотара потписује нотарске исправе са напоменом да потписује за нотара код кога ради.

(3) Послови које у оквиру свога дјелокруга обавља помоћник нотара имају исто правно дејство као да их је непосредно обавио нотар.

(4) Помоћник нотара дужан је да се за вријеме службе придржава истих права и обавеза и правила која важе за нотара.

Службени потпис помоћника нотара

Члан 34.

(1) Прије почетка рада помоћника нотара, нотар код којег помоћник нотара обавља послове је обавезан предсједнику основног суда који је надлежан за службено сједиште нотара доставити службени потпис који ће помоћник нотара употребљавати приликом предузимања службених радњи.

(2) Предсједник суда ће потпис из става 1. овог чана овјерити и депоновати и један примјерак доставити Нотарској комори и нотару код којег ће помоћник нотара обављати послове.

(3) Помоћник нотара, уз потпис мора навести и своје службено својство.

Заклетва

Члан 35.

(1) Помоћник нотара дужан је да положи свечану изјаву пред предсједником Нотарске коморе или нотаром којег он за то овласти.

(2) Текст свечане изјаве из става 1. овог члана исти је као и текст изјаве нотара из члана 14. став 2. овог закона.

Стручни сарадник

Члан 36.

Нотар може запослити стручног сарадника који мора имати положен правосудни испит.

Нотарски приправници

Члан 37.

(1) У канцеларији нотара могу радити дипломирани правници као нотарски приправници који се својим радом оспособљавају за полагање правосудног, односно нотарског испита и за самостално обављање послова нотара.

(2) Нотарски приправници се уписују у Именик нотарских приправника који води Нотарска комора.

(3) Приправнички стаж нотарских приправника траје двије године.

Административни радници

Члан 38.

У канцеларији нотара поред помоћника нотара, стручних сарадника, нотарских приправника могу се запослити и административни радници.

Права и обавезе запослених у канцеларији нотара

Члан 39.

Права и обавезе из радног односа помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административних радника, уређују се општим прописом о раду.

Мјесто обављања службе нотара

Члан 40.

(1) Нотар обавља службу у свом службеном сједишту и својој нотарској канцеларији.

(2) Нотар може имати једну канцеларију.

(3) Изузетно од става 1. овог члана нотар може обављати нотарске послове ван свог службеног сједишта у случајевима прописаним чланом 6. став 5. овог закона.

(4) Нотар може обавити поједине послове ван нотарске канцеларије у сједишту ако је то прописано посебним законом или ако за то постоје оправдани разлози (болест странке, сједнице пословних субјеката и сл.).

(5) У Општем пословном уписнику нотар је обавезан у напомену навести да је нотарски посао обавио ван сједишта, односно ван своје канцеларије.

Радно вријеме

Члан 41.

(1) Редовно радно вријеме нотара одређује рјешењем Нотарска комора.

(2) Нотар може, према потреби, службене радње предузимати и изван утврђеног радног времена.

Обавеза предузимања службених радњи

Члан 42.

Нотар је обавезан предузимати све службене радње из своје надлежности осим радњи које је, у складу са законом, обавезан одбити.

Изузеће нотара

Члан 43.

(1) Ако постоје разлози за изузеће, нотар је обавезан одбити предузимање службене радње.

(2) У погледу изузећа нотара од предузимања службене радње примјењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на изузеће службеног лица.

(3) О изузећу нотара, вршиоца дужности нотара и замјеника нотара одлучује министар на приједлог странке или нотара, вршиоца дужности нотара или замјеника нотара, а о изузећу помоћника нотара – предсједник Нотарске коморе на приједлог странке или нотара.

(4) Службене радње које су противно ставу 1. овог члана предузели нотар, вршилац дужности нотара, замјеник нотара или помоћник нотара, ништаве су.

Забрана учествовања

Члан 44.

Нотар не смије учествовати у активностима правних лица или ортаклуцима који су неспојиви са његовом службом.

Одбијање обављања службене радње

Члан 45.

(1) Нотар је обавезан одбити обављање службене радње ако:

1) се радња односи на питање које не спада у надлежност нотара,
2) је радња неспојива са његовом службом, нарочито ако се његово учешће захтијева ради постизања очигледно недопуштеног или непоштеног циља,

3) утврди да је радња према закону недопуштена, за коју сумња да је странка предузима привидно или да би избјегла законске обавезе или да би противправно оштетила треће лице,

4) утврди да странка нема пословну способност или из другог законског разлога не може пуноважно закључивати правне послове, или ако законски заступник или пуномоћник странке нема пословну способност или овлашћење за предузимање конкретног правног посла,

5) располаже чињеницама да странка нема озбиљну и слободну вољу да закључи одређени посао,

6) из околности случаја и чињеница којима располаже утврди да конкретан правни посао неће произвести правно дејство, да није допуштен или да је у супротности са принудним прописима, јавним поретком или добрим обичајима.

(2) Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези са неком службеном радњом преузети јемство или друго обезбјеђење за странку.

(3) Нотар је обавезан водити рачуна да се лица која су код њега запослена не баве пословима из ст. 1. и 2. овог члана.

Обавеза чувања службене тајне

Члан 46.

(1) Нотар је обавезан чувати као службену тајну оно за што је сазнао у обављању своје службе, осим ако из закона, воље странака или садржаја правног посла не произлази нешто друго.

(2) Лица запослена у канцеларији нотара обавезна су да чувају службену тајну из става 1. овог члана.

(3) Образац изјаве о обавези чувања службене тајне нотара и лица запослених у канцеларији нотара прописује Нотарска комора.

(4) Странке могу нотара ослободити обавезе чувања службене тајне.

(5) Обавеза чувања службене тајне постоји и након престанка службе нотара.

(6) Изузетак од става 1. овог члана представља поступање нотара по захтјеву Пореске управе Републике Српске, јавног тужилаштва, суда или другог надлежног органа за доставу података или документације у складу са законом.

Заједничко обављање службе

Члан 47.

Нотари који су постављени у истом службеном сједишту могу се ради заједничког обављања службе повезивати и имати заједничке просторије (канцеларије) за рад ако тиме није угрожено лично обављање службе са личном одговорношћу, као и независност и непристрасност у раду нотара.

Професионално обављање службе

Члан 48.

(1) Нотар не може истовремено бити адвокат.

(2) Нотар не смије истовремено бити у некој другој професионалној служби или имати неко друго професионално запослење.

(3) Забрана из става 2. овог члана не односи се на обављање службе извршиоца тестаментa, старатеља или неке друге сличне службе засноване на одлуци надлежног органа, као и на обављање научне, предавачке или умјетничке дјелатности, обављање дужности у органима Нотарске коморе, међународним удружењима нотара и у случајевима обављања послова у комисијама за полагање испита или у комисијама за избор.

(4) Нотар не може обављати допунску дјелатност у другом органу, привредном друштву или другом правном лицу које остварује добит нити може бити члан управе или другог органа у правном лицу.

Одговорност за штету

Члан 49.

(1) Нотар је дужан да надокнади штету коју је другом проузроковао повредом своје службене дужности.

(2) За проузроковану штету нотар одговара по општим правилима за надокнаду штете.

(3) Нотар одговара и за штету коју је у вези са вршењем нотарске службе трећем лицу проузроковао помоћник нотара, нотарски приправник, стручни сарадник или друго лице запослено у његовој канцеларији.

(4) У случају да оштећеном лицу исплати накнаду штете коју је проузроковало лице из става 3. овог члана, нотар има право регреса према помоћнику нотара, нотарском приправнику, стручном сараднику или другом лицу које је запослено у нотарској канцеларији, по општим правилима о грађанскоправној одговорности.

Осигурање од одговорности

Члан 50.

(1) Нотар је дужан прије почетка рада да се осигура од одговорности за штету коју би могао починити трећим лицима обављањем своје службене дужности, а то осигурање обухвата и осигурање од одговорности за радње помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и других лица запослених у нотарској канцеларији.

(2) У условима осигурања може се предвидјети да штету до одређеног износа надокнађује нотар директно.

(3) Осигурање од одговорности врши се на начин да сваки нотар закључује уговор о осигурању са друштвом за осигурање и то осигурање уредно и благовремено продужава, а осигурана сума износи најмање 250.000 КМ за сваки осигурани случај.

(4) Услове осигурања споразумно утврђује осигуравајуће друштво и Нотарска комора.

(5) Сматраће се да је нотар закључио уговор о осигурању од одговорности од када уговарачи потпишу полису осигурања или листу покрића.

(6) Нотарска комора може преузети осигурање од одговорности свих нотара у Републици Српској, с тим што су у том случају нотари дужни Нотарској комори плаћати накнаду за утврђену висину осигурања од одговорности.

(7) Ако се у поступку утврди да је нотар штету трећим лицима починио намјерно или из крајње непажње, осигуравајуће друштво које је надокнадило ту штету има право регреса према одговорном нотару.

Печати нотара

Члан 51.

(1) Нотар има по један печат за отисак хемијском бојом и за суви отисак.

(2) Печате из става 1. овог члана израђује овлашћена печаторезница по претходно прибављеном одобрењу Министарства управе и локалне самоуправе, у складу са законом којим се уређују печати органа и институција Републике Српске.

(3) Евиденцију о печатима нотара води Нотарска комора.

(4) Облик, садржај, начин издавања, коришћење и чување печата нотара прописује се правилником који доноси министар.

Службени потпис нотара

Члан 52.

(1) Нотар је обавезан прије почетка рада предсједнику основног суда који је надлежан за његово службено сједиште доставити службени потпис који он употребљава приликом предузимања службених радњи и отиске печата из члана 51. овог закона које ће овјерити предсједник основног суда на чијем подручју нотар има своје сједиште.

(2) Овјерени отисци печата као и потпис депонују се код основног суда на подручју којег нотар има сједиште.

(3) Један примјерак овјерене исправе о отисцима печата, односно о депонованом потпису из ст. 1. и 2. овог члана суд ће доставити Нотарској комори.

(4) Нотар мора уз потпис навести и своје службено својство.

ГЛАВА III

НАДЛЕЖНОСТИ НОТАРА

Послови нотара

Члан 53.

(1) Нотар је надлежан да предузима нотарску обраду исправа, издаје потврде као и да овјерава потписе, рукознаке и преписе.

(2) Нотар може обављати остале послове који су му према овом закону допуштени.

Нотарска обрада исправе

Члан 54.

(1) Нотарска обрада исправе значи да је исправу у цијелости сачинио нотар у складу са одредбама чл. 61. до 75. овог закона и тиме доказује у исправи записане изјаве које су странке дале пред нотаром и које су оне својим потписом одобриле.

(2) Нацрт текста исправе могу сачинити и странке или њихови законски заступници.

Овјера и потврда

Члан 55.

Овјера и потврда значи да је исправа сачињена у складу са одредбама чл. 78. до 87. овог закона.

Налог суда или другог надлежног органа
Члан 56.

Суд или други орган власти могу нотару, уз његову сагласност, повјерити вршење и других послова који су у сагласности са његовом дјелатношћу, а нарочито:

- 1) попис и процјену оставинске имовине,
- 2) попис, процјене и јавне продаје (лицитације) покретних ствари и непокретности у ванпарничном поступку, нарочито добровољне продаје,
- 3) диоба продајне цијене у извршном поступку.

ГЛАВА IV
ОБАВЕЗЕ НОТАРСКЕ ОБРАДЕ ИСПРАВА И НОТАРСКИХ ПОТВРДА

Правни послови за које је обавезна нотарска обрада исправа
Члан 57.

(1) Правни послови који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа односе се на:

- 1) правне послове о регулисању имовинских односа између брачних супружника, као и између лица која живе у ванбрачној животној заједници,
- 2) располагања имовином малољетних и пословно неспособних лица,
- 3) правне послове којима се обећава неко чињење као поклон, с тим што се недостатак нотарске форме у овом случају надомјешта извршењем обећаног чињења,
- 4) правне послове чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима,
- 5) оснивачка акта привредних друштава на начин прописан законом којим се уређују оснивање и организација привредних друштава.

(2) Изузетно од става 1. т. 4) и 5) овог члана, нотарској обради не подлијежу правни послови које међусобно закључују Република Српска и јединице локалне самоуправе, као и уговори између јединица локалне самоуправе чији је предмет стицање права власништва и других стварних права и оснивачки акти привредних друштава, ако је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе.

(3) Правни послови из става 1. овог члана који нису сачињени у форми нотарски обрађене исправе, ништави су.

(4) Независно од одредбе става 1. овог члана, обавезе нотарске обраде исправа могу бити предвиђене и у другим законима.

(5) Странке имају право да захтијевају нотарску обраду исправа и за друге правне послове који нису наведени у ставу 1. т. 1) до 5) овог члана.

(6) Припрему аката за нотарску обраду и овјеру исправа, као и за заступања странака пред нотарима, могу вршити адвокати.

Овлашћење нотара

Члан 58.

Уколико су странке уговором или по другој нотарској исправи овластиле нотара да може у име њих извршити одређене радње, такве радње ће нотар извршити у границама овлашћења из нотарске исправе, без издавања посебне пуномоћи.

Упис у јавне евиденције

Члан 59.

(1) Нотар ће по службеној дужности, а на терет странке, одмах након закључења правног посла чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима, поднијети захтјев за упис у јавне евиденције ради спровођења закљученог правног посла.

(2) Нотар ће о подношењу захтјева из става 1. овог члана одмах без одгађања, у електронској форми, обавијестити Републичку управу за геодетске и имовинско-правне послове.

(3) Начин обавјештавања из става 3. овог члана утврдиће се споразумом који ће закључити Нотарска комора и Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Правни послови за које је обавезна нотарска потврда

Члан 60.

(1) Потврђивање и измјене и допуне оснивачких аката и статута привредних друштава и пословних субјеката који се уписују у Регистар пословних субјеката захтијевају нотарску потврду, када је то прописано посебним законом.

(2) Потврда статута, измјена статута, пречишћеног текста статута и измјена оснивачког акта, који у складу са законом захтијевају нотарску потврду, уколико нису нотарски потврђени, ништави су.

(3) Обавеза нотарске потврде може бити предвиђена и другим законима.

(4) Одредбе овог члана вриједи само док не буду замијењене посебном регулативом о обавези нотарских потврда која их изричито у цијелости или у дијеловима ставља ван снаге.

ГЛАВА V

ПРАВИЛА ПОСТУПКА О НАЧИНУ ПОСЛОВАЊА НОТАРА

Садржај оригинала нотарски обрађене исправе

Члан 61.

(1) Оригинал нотарски обрађене исправе (у даљем тексту: оригинал) мора садржавати:

1) податке о нотару који учествује у сачињавању оригинала (презиме, име и сједиште нотара),

2) податке (код физичких лица – презиме, име, ЈМБ, име једног родитеља занимање и адреса, односно код правних лица – фирма, сједиште и заступање) о странкама, те податке о евентуалним свјedoцима и тумачима/преводиоцима,

3) начин на који је утврђен идентитет лица из тачке 2) овог члана,

4) текст правног посла с назнаком евентуалних пуномоћи и прилога,

5) напомену да је оригинал странкама прочитан или да је поступљено по одредбама члана 73. став 2, члана 74. став 1. и члана 75. овог закона,

6) дан, мјесец, годину, мјесто и час почетка и завршетка читања оригинала,

7) потпис лица из става 1. т. 1) и 2) овог члана и печат нотара који је сачинио оригинал.

(2) Обрада и чување личних података код сачињавања оригинала нотарски обрађене исправе врши се по правилима закона којим се уређује заштита личних података.

Начин писања оригинала

Члан 62.

(1) Оригинали се морају написати електронским средством писања или другим средством писања, јасно и читко.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, оригинали се могу писати рукописом и то само трајном тинтом.

(3) Скраћенице у оригиналу смију се употребљавати само ако су уобичајене или општепознате, с тим да се празна мјеста у тексту попуњавају цртама.

Потпис и печат

Члан 63.

(1) Нотар је обавезан да оригинал својеручно на његовом крају потпише својим именом и додатком „нотар“ и поред потписа стави свој службени печат.

(2) На крај оригинала, али изнад потписа нотара, стављају се и потписи странака и свједока ако су и они учествовали у сачињавању оригинала.

(3) Ако странка не зна писати, то ће се у оригиналу назначити, а ако странка не може писати, у оригиналу ће се назначити и разлог због чега не може писати.

Измјене и допуне и исправка грешке

Члан 64.

(1) Ако се у оригиналу морају извршити измјене или допуне, то ће се учинити на крају оригинала, с тим што се мора навести на који се дио текста оригинала измјене или допуне односе.

(2) Измјене и допуне потписаће странке и нотар ако су те измјене и допуне унесене у оригинал након што је он потписан.

(3) Нотар врши исправку очигледне грешке настале приликом сачињавања нотарски обрађене исправе, по овлашћењу или на захтјев странке, без права на награду и накнаду за свој рад.

(4) Нотар очигледне грешке настале приликом сачињавања нотарских исправа исправља нотарском забиљешком без присуства странака, ако су га оне за то овластиле.

Прецртавање ријечи

Члан 65.

(1) У оригиналу се не смије ништа брисати.

(2) Ако треба неку ријеч прецртати, то ће се учинити тако да она остане читка, а број прецртаних ријечи написаће се на крају оригинала или у посебној исправи из члана 64. став 4. овог закона, с ознаком стране и реда оригинала и броја прецртаних ријечи.

(3) Напомену из става 2. овог члана странке потписују по правилима која вриједе за потписивање измјена и допуна у оригиналу.

Поступак нотарске обраде исправе

Члан 66.

(1) У оквиру поступка нотарске обраде исправе нотар мора провјерити да ли су странке способне и овлашћене за предузимање и закључивање правног посла.

(2) Нотар мора испитати праву вољу странака, објаснити ситуацију, странке поучити о правним посљедицама посла и њихове изјаве јасно и недвосмислено писмено саставити у облику нотарског оригинала, при томе пазећи да се искључе забуне и сумње, као и да неискусне и невјеште странке не буду оштећене.

(3) Уколико лице располаже непокретношћу чији је земљишно-књижни власник и налази се у браку у вријеме сачињавања нотарске исправе, то лице је дужно да саопшти нотару и саговорачу да ли је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота.

(4) У случају да лице из става 3. овог члана не саопшти нотару и саговорачу да је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота или да изјаву да је непокретност, у смислу примјене породичноправних прописа, његова посебна имовина, одговорност за располагање непокретношћу из састава заједничке имовине сноси искључиво лице које је извршило располагање, а стицалац права који је поступао у доброј вјери сматра се савјесним и закључени правни посао производи правна дејства.

(5) Оригинал се мора странкама прочитати у присуству нотара, непосредним питањима нотар се увјерава да садржај оригинала одговара вољи странака, након чега странке морају одобрити и својеручно потписати тај оригинал, а у оригиналу се мора, прије потписа странака, констатовати да се тако поступило.

(6) Прилози се такође морају увијек прочитати, осим ако се странке не одрекну тог права и изјаве да су упознате са садржајем прилога, што се забиљежава у оригиналу, а сачињавање оригинала може се вршити само онда када су приликом читања оригинала прилози на располагању странкама.

Обавеза упозоравања и поуке

Члан 67.

(1) Ако странке хоће да се у оригинал унесу нејасне, неразговоријетне или двосмислене изјаве које би могле довести до спора, или не би имале намјеравани ефекат, или не би могле произвести жељено правно дејство, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека од странака оштети, нотар ће упозорити на то странке и дати им одговарајуће поуке.

(2) Ако странке остану код изјава из става 1. овог члана, нотар је обавезан да одбије сачињавање исправе и о томе сачини службену забиљешку коју задржава у својој архиви.

(3) Примјерак службене забиљешке из става 2. овог члана нотар предаје странкама и доставља Нотарској комори.

Утврђивање идентитета

Члан 68.

(1) Идентитет странке нотар утврђује увидом у личну карту или пасош или други лични документ у складу са прописима којима се уређују лични документи.

(2) У оригиналу нотар уписује на који је начин утврдио њихов идентитет.

Позивање свједока

Члан 69.

(1) Два свједока су потребна при сачињавању нотарског оригинала ако је нека од странака неписмена.

(2) У осталим случајевима зависиће од нотара и странака да ли ће при сачињавању нотарског оригинала бити позвани свједоци.

(3) Умјесто два свједока, може се позвати други нотар.

Својство свједока

Члан 70.

(1) Свједоци морају бити пунољетни и знати један од службених језика, с тим да један од свједока мора знати читати и писати.

(2) Идентитет свједока утврђује се на начин предвиђен у одредбама члана 68. овог закона.

Лица која не могу бити свједоци

Члан 71.

Свједоци не могу бити:

1) лица која не могу ваљано свједочити усљед својих душевних или тјелесних недостатака,

2) лица која су запослена код нотара који обавља службену радњу,

3) лица која могу имати неку корист од посла чије закључивање посвједочавају,

4) лица која су са странком или с лицем које би након нотарске радње требало да добије неку корист, или са самим нотаром у односу због којег се може тражити изузеће нотара.

Присуство свједока

Члан 72.

(1) Ако законом није другачије одређено, свједоци или други нотар морају бити присутни најкасније када нотар чита странкама оригинал и кад га они потписују.

(2) Ако то странке захтијевају, свједоци могу бити, ако шта друго није за поједине случајеве одређено, искључени за вријеме читања оригинала, али у том случају странке морају потписати оригинал у присуству свједока и изјавити да су оригинал прочитале или да им је био прочитан и да одговара њиховој вољи – што се назначава у нотарском оригиналу.

Глува, нијема или глувонијема странка која је писмена

Члан 73.

(1) Глува странка која зна читати мора сама прочитати оригинал и изричито изјавити да га је прочитала и да одговара њеној вољи.

(2) Нијема или глувонијема странка која зна читати и писати мора на оригиналу својеручно написати да га је прочитала и да га одобрава, а изјаве се морају унијети у оригинал испред потписа.

(3) У оригиналу се обавезно уписује да се поступило према одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

Глува, нијема, слијепа или глувонијема странка која је неписмена

Члан 74.

(1) Ако глува странка не зна читати или ако нијема или глувонијема странка не зна читати и писати, мора се осим свједока позвати и једно лице од њеног повјерења које се с њом може знаковним језиком споразумјети.

(2) Лице из става 1. овог члана има својство свједока и не мора знати читати и писати, а може бити у сродству с глумом, нијемом или глувонијемом странком, ако није лично заинтересовано у правном послу који је предмет оригинала.

(3) Ако је нека од странака слијепа, глува или нијема, свједоци морају бити присутни када странке дају изјаву о располагањима која ће се унијети у оригинал, приликом читања цијелог оригинала странкама, или кад га они сами читају, те онда када странке изјављују свој пристанак и кад потписују оригинал – што се назначава у оригиналу.

(4) Нотар се мора увјерити да ли се лице од повјерења зна путем знаковног језик споразумјети с глувом, нијемом или глувонијемом странком и у оригиналу навести да се у то увјерио.

Тумач

Члан 75.

(1) Ако нека од странака не зна ниједан од службених језика, мора се позвати и тумач (преводиалац), а у оригиналу ће се назначити да се тако поступило.

(2) Тумач мора бити лице које има статус овлашћеног судског тумача.

(3) Кад је тумач потребан, нотар ће настојати да преко њега сазна праву вољу странака, и према тој вољи на једном од службених језика сачињава оригинал, који ће тумач превести странкама, а ако то странка тражи, написаће се превод оригинала на језик странке и приложити уз оригинал.

(4) Нотар треба да упозори странке да могу захтијевати превод у писменој форми и прилагање уз оригинал, а у оригиналу треба бити наведено да се овако поступило и да ли су се странке одрекле тог права.

Извршна исправа

Члан 76.

(1) Нотарски обрађене исправе су извршне исправе уколико су сачињене у прописаној форми и ако су сачињене о неком праву потраживања које има за предмет плаћање одређене суме новца или давање одређене количине других замјенивих ствари или вриједносних папира, а дужник је у исправи пристао на извршење без одгађања.

(2) На основу нотарски обрађене исправе којом је у јавном регистру непокретности уписана хипотека на одређеној непокретности може се у сврху плаћања обезбијеђеног потраживања, непосредно након доспјелости, захтијевати извршење на тој непокретности, ако је дужник на ово изричито пристао.

(3) За извршност исправа из ст. 1. и 2. овог члана није потребна никаква даља активност извршног суда.

(4) Ако обавеза зависи од наступања услова или протека рока, за извршност нотарски обрађене исправе, ако се стране у тој исправи другачије не договоре, потребно је да се јавном исправом или приватном исправом потписаном од странака, а ако то није могуће, правноснажном пресудом донесеном у парничном поступку утврди да је услов наступио, односно да је рок протекао.

Побијање извршења

Члан 77.

Извршење исправе нотара може се побијати по одредбама закона којим се уређује извршни поступак.

Потврде и овјере

Члан 78.

(1) О стварима које су регулисане у чл. 79. до 87. овог закона нотар издаје потврде или овјере.

(2) Ако одредбама чл. 79. до 87. овог закона није прописано ништа друго, код потврда и овјера је, умјесто оригинала у смислу члана 61. овог закона, довољна исправа која мора садржавати свједочење нотара, његов потпис, печат, мјесто и датум издавања.

Овјера преписа

Члан 79.

(1) Нотар ће овјерити само препис који је сачињен у нотарској канцеларији, односно сачињен уз помоћ апарата за фото-копирање у нотарској канцеларији, уз напомену да је са преписом изједначена фото-копија исправе.

(2) Препис се мора слагати са исправом и у правопису, интерпункцији и скраћивању ријечи.

(3) Ако су у исправи нека мјеста преправљена, брисана, прецртана, уметнута или додана, мора се то у овјери навести као што ће се навести и да ли је исправа подерана, оштећена, или иначе по вањском облику очигледно сумњива, осим ако то већ није видљиво из самог преписа или фото-копије.

(4) Нотар упоређује препис са исправом и ако утврди да се слаже, потврдиће то на самом препису, а уз то ће навести да је то препис исправе коју је странка означила као оригинал, или да је то препис овјереног преписа исправе, да ли су и у којој су форми плаћене таксе, да ли је писан руком или машином или неким другим механичким или хемијским средством, оловком или пером, и гдје се, по његовом знању или по тврдњи странке, налази оригинал, а ако га је странка донијела, име, презиме и пребивалиште те странке.

(5) Ако се на исправу налази нека примједба или клаузула и она се уноси у препис.

(6) Кад се овјерава препис једног дијела исправе или извод из неке исправе, у препису се мора јасно назначити који су дијелови исправе остали непреписани.

Овјера извода из трговачких или пословних књига

Члан 80.

При овјери извода из трговачких или пословних књига нотар врши поређење са ставкама изворне књиге и написаће на изводу клаузулу овјере са примједбом да се извод потпуно слаже са одговарајућим ставкама изворне књиге, а у изводу ће се назначити датум прегледа трговачке, односно пословне књиге.

Овјера потписа

Члан 81.

(1) Нотар може потврдити да је странка у његовом присуству својеручно потписала писмено, или свој потпис на њега ставила, или да је потпис који је већ на писмену пред њим признала као свој потпис.

(2) Идентитет странке мора се утврдити у складу са одредбама члана 68. овог закона.

(3) Овјера ће се ставити на оригиналном писмену, уз назнаку на који је начин утврђен идентитет и додатак да је потпис истинит, те онда ставити датум, потпис и службени печат нотара.

(4) Приликом овјере потписа нотар је дужан провјерити писмено само у погледу постојања разлога за одбијање вршења службене радње.

(5) Уколико утврди да не постоје разлози из става 4. овог члана, нотар може овјерити и потпис на писмену које није сачињено на службеном језику.

(6) Ако је странка слијепа или ако не зна да чита, нотар ће јој прочитати писмено прије него што овјери потпис, а ако нотар не зна језик на коме је писмено написано, писмено ће прочитати судски тумач, што ће се навести у овјери.

(7) Ако се овјерава потпис лица као заступника правног лица или органа, нотар може у овјери потврдити да се то лице потписало за правно лице или орган само ако је нотар претходно утврдио да је то лице овлашћено да то учини.

Потврда о времену предочавања писмена

Члан 82.

(1) Вријеме кад је писмено нотару или у његовом присуству коме другом лицу предочено потврдиће се на самом писмену уз тачну назнаку дана, мјесеца, године, а ако то странка захтијева, и часа.

(2) Ако то странка захтијева, утврдиће се и идентитет лица које је писмено предочило и лица коме је писмено предочено, а у потврди ће се назначити на који је начин утврђен идентитет тих лица.

Потврда о животу неког лица

Члан 83.

(1) Нотар може потврдити да је неко лице живо, након што утврди идентитет тог лица.

(2) У исправи која ће се странци издати потврдиће се да је то лице било пред нотаром, уз назнаку дана, мјесеца и године, а на захтјев странке, и часа, кад се то догодило и како је утврђен његов идентитет.

Потврда о овлашћењу за заступање
Члан 84.

(1) Нотар је овлашћен да изда потврду о овлашћењу за заступање ако то овлашћење произлази из регистра пословних субјеката или другог регистра, а таква потврда има исту доказну снагу као и потврда регистарског суда.

(2) Нотар ће потврду из става 1. овога члана издати само ако је претходно обавио увид у регистар или овјерени извод из регистра, а у потврди ће се назначити дан увида у регистар, односно дан издавања извода из регистра.

Потврде о другим чињеницама из регистра
Члан 85.

(1) Нотар може издати потврду о постојању или сједишту неког правног лица, о статусним промјенама или другим правно важним чињеницама, ако оне произлазе из јавног регистра.

(2) У случају из става 1. овога члана нотар је дужан поступати на начин који је прописан у члану 84. став 2. овог закона.

Потврђивање закључака органа правног лица
Члан 86.

(1) Ако је нотар позван да потврди закључке скупштине или сједнице неког другог органа правног лица, у записник ће унијети дан и вријеме сједнице, описати све што се у његовом присуству догађало, предлагало и изјавило уколико је то важно за просуђивање правилности поступка, а посебно закључке донесене на сједници, те ће потврдити и све друго што је законом прописано.

(2) Записник из става 1. овога члана потписаће и лице које је председавало сједници.

(3) На захтјев се може утврдити и идентитет лица која су присуствовала састанку, а у записнику ће се навести како је њихов идентитет утврђен.

Потврда других чињеница
Члан 87.

(1) На захтјев заинтересованих лица нотар може потврдити и чињенице које су се догодиле у његовом присуству, попут расправа о понудама, лицитације, жријебања или изјаве лица о чињеницама и стањима за које је нотар сам или уз учешће стручних лица сазнао.

(2) О потврђивању чињеница из става 1. овога члана нотар ће сачинити записник у коме ће се навести мјесто, вријеме, имена и адресе странака и других учесника, те тачан опис онога што се у његовом присуству догодило или што је иначе утврдио.

(3) Записник из става 2. овог члана потписују сви учесници, а ако неки од учесника одбије да потпише записник, нотар ће то назначити у записнику.

(4) У записнику из става 2. овог члана посебно ће се назначити како је утврђен идентитет странака на које се потврда односи.

Поступак сачињавања и издавања нотарских исправа и прописи о судском поступку
Члан 88.

(1) Начин писања, означавања, увезивања и обиљежавања исправа од више страница, издавање нотарских исправа, кориговање грешака, поступак замјене нотарских исправа, као и друга питања која су од значаја за важење нотарских исправа прописују се правилником који доноси министар.

(2) Одредбама чл. 79. до 87. овог закона не дира се у прописе којима се уређује надлежност и поступак судова за предузимање радњи на које се те одредбе односе.

Чување и издавање оригинала исправа
Члан 89.

(1) Исправа коју је у складу са овим законом сачинио нотар представља оригинал исправе коју нотар чува у својој архиви као и све друге исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотара.

(2) Изузетак од става 1. овог члана је:

1) тестамент сачињен код нотара, који нотар предаје завјештаоцу у оригиналу на његов захтјев или за потребе оставинског поступка након смрти завјештаоца, а за збирку исправе нотар ће сачинити отправак оригинала тестаamenta и забиљешку о уручењу оригинала тестаamenta,

2) оригинал нотарски обрађеног основног уговора и оригинале анекса основног уговора нотар је дужан издати за потребе издавања отправка оригинала у сврху извршења на захтјев нотара који је посљедњи сачинио анекс уговора, а за збирку исправа нотар ће сачинити отправак оригинала уговора или анекса и забиљешку о уручењу оригинала.

(3) Оригинал нотарски обрађене исправе може се издати и странци ако докаже да јој је неопходна за остваривање права у иностранству по прописима стране државе.

(4) У случају издавања оригинала нотарски обрађене исправе, нотар ће за збирку исправа сачинити отправак оригинала и приложити јавну исправу која представља правни основ издавања и забиљешку о уручењу оригинала, а отправак оригинала ступа на мјесто оригинала нотарски обрађене исправе.

Отправак оригинала
Члан 90.

(1) Кад нотар сачини оригинал, обавезан је странкама издати отправак оригинала.

(2) Уколико су у питању правни послови из члана 57. став 1. тачка 4) овог закона, нотар има обавезу да примјерак отправака оригинала достави Пореској управи Републике Српске ради утврђивања и наплате пореза.

(3) Отправак мора по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати оригиналу, мора бити означен као отправак и у правном промету замјењује оригинал.

Издавање отправака оригинала

Члан 91.

(1) Ако у оригиналу није нешто друго одређено, отправак оригинала се може издати само:

- 1) лицима која су правни посао садржан у исправи закључила у своје име,
- 2) лицима у име којих је тај правни посао закључен,
- 3) лицима у корист којих је тај правни посао закључен,
- 4) правним насљедницима лица из т. 1) до 3) овог става.

(2) Ако су због престанка рада нотара нотарске исправе, други списи и документација предати на чување суду или другом органу или другом нотару, издавање исправа из става 1. овог члана врше ти органи, односно нотар код којих се налазе на чувању ти списи, а за вријеме рада замјеника, односно вршиоца дужности нотара, исправе издаје замјеник, односно вршилац дужности нотара.

(3) Поступање по оставинским предметима нотара који је престао са радом, а који су враћени суду, врши суд или нотар којем суд повјери предмет.

Отправак оригинала у сврху извршења

Члан 92.

(1) Отправак оригинала у сврху извршења издаје се лицима која су у оригиналу означена као повјериоци, односно њиховим правним насљедницима, под условом да је доказано испуњење услова за извршност оригинала.

(2) О извршном оригиналу може се, осим у случајевима предвиђеним у ставу 3. овог члана, издати само један отправак оригинала у сврху извршења.

(3) Поновни отправак оригинала у сврху извршења још неизвршеног отправака оригинала из става 1. овог члана може се издати само:

1) ако сва лица из члана 91. став 1. т. 1) и 2) овог закона или њихови правни насљедници на то пристану, гдје пристанак мора бити нотарски обрађен биљешком на самом оригиналу који је потписала странка, или посебном овјереном исправом која ће се приложити уз оригинал,

2) ако је раније издати отправак оригинала због неког недостатка враћен нотару или ако је уништен, оштећен или на други начин постао неупотребљив,

3) ако суд на чијем подручју нотар има своје сједиште, на приједлог странке, нареди да му се изда поновни отправак оригинала, а такву ће наредбу суд издати ако странка учини вјероватним да јој је потребан поновни отправак оригинала.

Садржина отправка оригинала у сврху извршења

Члан 93.

(1) Отправак оригинала у сврху извршења састоји се од штамбиља и клаузуле (потврде).

(2) Нотар на првој страни у горњем десном углу ставља штамбиљ којим означава отпремак оригинала у сврху извршења.

(3) Нотар на посљедњој страни потврђује да отпремак оригинала у сврху извршења по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговара оригиналу који у правном промету замјењује оригинал, уз напомену да је сачињен за повјериоца.

(4) Уз потпис и службени печат нотара на потврди, који се налазе на посљедњој страни, мора бити назначено мјесто и датум издавања отпремак оригинала у сврху извршења.

(5) Овако сачињен отпремак оригинала у сврху извршења представља извршну исправу.

(6) Ако се ради о нотарски обрађеној исправу која се састоји од основног уговора и анекса, на основни уговор које је сачинио један нотар издаје се само један отпремак оригинала у сврху извршења.

(7) Ако се ради о нотарски обрађеној исправу која се састоји од основног уговора и анекса, на основни уговор у чијој обради је учествовало више нотара отпремак оригинала у сврху извршења издаје нотар који је сачинио посљедњи анекс уговора.

Преписи оригинала

Члан 94.

(1) Ако у самом оригиналу није нешто друго одређено, овјерени и обични преписи оригинала о правним пословима међу живима могу се издавати:

- 1) Станкама,
- 2) правним наследицима лица из тог правног посла,
- 3) лицима која имају правни интерес у вези са тим правним послом,
- 4) државним органима који имају законско овлашћење да захтијевају увид или препис оригинала.

(2) У случају да нотар одбије издати препис оригинала лицима из става 1. т. 1) до 3) овог члана, нотар ће о томе донијети рјешење против којег се у року од осам дана може изјавити жалба Министарству.

(3) Рјешење Министарства по жалби из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути спор пред надлежним судом.

Поступак правне заштите

Члан 95.

(1) Ако нотар није предузео тражену службену радњу, ако тражену радњу у садржајном или формалном погледу није предузео у складу са законом или ако

одуговлачи с њеним предузимањем, незадовољна странка има право притужбе Министарству.

(2) Ако утврди да је притужба из става 1. овог члана основана, министар рјешењем налаже нотару да предузме одређену радњу и одређује рок за извршење.

(3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

Чување и предаја исправа

Члан 96.

(1) Нотар је дужан преузети на чување исправе свих врста, с тим што је овлашћен да одбије преузети на чување ону исправу за коју оцијени да постоје оправдани разлози за такву одлуку.

(2) О преузимању исправа сачињава се записник у којем се наводи мјесто и вријеме преузимања исправе, презиме и име, занимање и адреса онога ко је исправу предао, ознака положене исправе, разлог због кога је положена и коме је треба издати.

(3) Записник из става 2. овог члана потписују лице које је исправу предало и нотар, а на записник ће нотар ставити свој службени печат.

(4) Ако се исправа пошаље нотару писмом, о томе ће се сачинити записник у складу са ст. 2. и 3. овог члана, а писмо замјењује потпис лица које је исправу предало.

(5) Нотар ће о преузимању исправе издати потврду, а ако је исправа послата поштом, потврда ће се поштом послати пошиљаоцу.

(6) Нотар је дужан да утврди идентитет лица коме предаје исправу у складу са одредбама члана 68. овог закона, а прималац је дужан да потврди примитак исправе својим потписом на записнику.

Чување готовог новца и вриједносних папира

Члан 97.

(1) Нотар може преузети на чување готов новац, мјенице, чекове, јавне обвезнице и друге вриједносне папире, а дужан их је преузети само онда кад су му, поводом сачињавања нотарског оригинала, предати зато да би их уручио одређеном лицу или да би их положио код одређеног органа.

(2) Ако преузимање није потврђено приликом сачињавања нотарског оригинала, о преузимању ће се сачинити записник у коме ће се тачно назначити бројеви уписника и депозитне књиге, мјесто и вријеме преузимања, односно ознака и вриједност износа новца, преузетих папира, те име лица које их је предало и његову изјаву о томе шта с њима треба учинити.

(3) Нотар ће о преузимању издати странци потврду у којој ће спецификовати новац и вриједносне папире који су му предати.

(4) Све преузете исправе, вриједносни папири и новчани износи се уписују у картотеку депозита.

(5) Ако се новац и вриједносни папири нотару пошаљу писмом, о томе ће нотар сачинити записник, у складу са ставом 2. овог члана, а писмо ће се причврстити уз записник.

(6) Начин и поступак вођења картотеке депозита прописује се упутством које доноси министар.

Одвојено чување и предаја новца и вриједносних папира

Члан 98.

(1) Вриједносне папире, племените метале и друге драгоцености које му странка повјери на чување, нотар одлаже на чување у депо, односно сеф код пословне банке.

(2) Новац који му странка повјери на чување, нотар чува на посебном повјереничком рачуну за друга лица, на начин да се за сваки правни посао отвара посебан повјеренички подрачун на који ће се вршити полог новца.

(3) Вриједносни папири, племенити метали и друге драгоцености, као и новац који странка повјери нотару на чување не могу бити предмет принудног извршења против нотара.

(4) Посебан рачун из става 2. овог члана нотар може користити и за трансакцију новца са рачуна једне странке на рачун друге странке из уговора код теретних правних послова.

(5) У случају из става 4. овог члана, у уговору мора тачно бити назначен рачун друге странке на који нотар има обавезу да изврши уплату након истека рока или испуњења услова који је означен у уговору.

(6) Вриједносне папире, племените метале и друге драгоцености из става 1. овог члана нотар предаје без одгађања надлежном органу или лицу коме треба да се предају, након што се утврди његов идентитет, а прималац ће пријем потврдити на спису или у депозитној књизи.

(7) Новац из става 2. овог члана нотар без одгађања полаже на жиро рачун или текући рачун надлежног органа или лица коме треба да се преда након што утврди његов идентитет.

Обавеза враћања

Члан 99.

(1) Ако нотар не може извршити предају у одређеном року, може по протеку тог рока, а ако рок није одређен, најкасније у року од 15 дана од дана преузимања, без одгађања вратити странци преузете вриједности или, ако то није могуће, може их предати надлежном суду на чување и о томе обавијестити предаваоца препорученим писмом или на други вјеродостојан начин.

(2) Депозит учињен код нотара има дјеловање судског депозита.

(3) Одредбе чл. 96. до 98. овог закона примјењују се на одговарајући начин и у случају у коме нотар као судски повјереник преузме оставинске исправе, новац, вриједносне папире или драгоцености.

ГЛАВА VI ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ НОТАРА

Пословне књиге и нотарски списи

Члан 100.

(1) Нотар води сљедеће пословне књиге:

- 1) општи пословни уписник у који се уписују све нотарске исправе,
- 2) именик лица која су пред нотаром предала неко располагање за случај смрти са ознаком броја списка,
- 3) депозитну књигу о преузетом и издатом туђем новцу, вриједносним папирима и драгоценостима, у коју се, поред тачне ознаке преузетог депозита треба унијети име и адреса депонента те онога коме се предмет треба предати,
- 4) уписник послова које је суд или неки други орган власти повјерио нотару, са абecedним имеником,
- 5) заједнички абecedни именик странака за његове уписнике, те за депозитну књигу.

(2) Након уписа посла у одговарајућу пословну књигу, нотар формира нотарски спис у складу са прописом из става 3. овог члана.

(3) Форма, садржај, обрасци и начин вођења пословних књига из става 1. овог члана прописују се упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка које доноси министар правде.

ГЛАВА VII ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И СПИСА

Обавеза чувања нотарских исправа

Члан 101.

Нотар је дужан све нотарске исправе које је сам сачинио, као и исправе које је преузео на чување чувати закључане, одвојено од других списка.

Обавеза предаје

Члан 102.

(1) Ако нотар престаје са вршењем послова, први радни дан након престанка службе нотара, нотарски списи, пословне књиге и сва друга документација предаје се у депозит Архиву Републике Српске, а печате, штамбиље, новац и вриједносне папире преузима на чување Нотарска комора.

(2) Нотар је дужан прије примопредаје припремити архивску грађу нотара у складу са прописима којима се уређује архивска дјелатност и доставити Нотарској комори Архивску књигу нотара да би се упутила Архиву Републике Српске на одобрење.

(3) Документацију и предмете из става 1. овог члана записнички преузима комисија коју рјешењем именује министар, а коју чине по један члан из Министарства, Архива Републике Српске и Нотарске коморе.

(4) Уколико је потребно извршити преглед и попис архивске грађе нотара која се предаје, министар рјешењем именује посебну Комисију коју чине по један члан из Министарства, Архива Републике Српске и Нотарске коморе.

(5) По преузимању документације од комисије из става 3. овог члана, Нотарска комора одређује мјесто чувања печата, штамбиља, новца и вриједносних папира, као и лице које ће бити овлашћено да поступа по списима из архивске грађе нотара којем престаје служба.

(6) Одредбе ст. 1. до 5. овог члана примјењују се и у случају привременог удаљавања нотара из службе.

(7) Поступак и начин преузимања и чувања нотарских списа, пословних књига и друге документације из става 1. овог члана врши се у складу са прописима којима се уређује архивска дјелатност.

(8) Поступак и начин поступања са печатима, штамбиљима, новцем и вриједносним папирима из става 1. овог члана и архивском грађом нотара којем је престала служба нотара, прописује се правилником који доноси Нотарска комора, уз претходну сагласност министра.

(9) Трошкове у вези са предајом грађе у депозит и враћањем депоноване грађе депоненту сносиће Нотарска комора, која са Архивом Републике Српске, уз претходну сагласност министра, сваке текуће године закључује уговор о регулисању међусобних права и обавеза.

(10) Уколико нотар не омогући поступање на начин дефинисан у ст. 1. до 6. овог члана, комисија из става 3. овог члана извршиће печатање нотарске канцеларије, а преузимање печата и архивске грађе ће се извршити уз асистенцију надлежних органа.

(11) Ако се приликом поступања по архивској грађи нотара утврди да неки спис недостаје, предсједник Нотарске коморе затражиће изјашњење нотара којем је престала служба нотара.

(12) Ако спис не буде пронађен, о томе ће се обавијестити странке да би могле предузети потребне мјере ради заштите својих права.

(13) Ако се код странака, државног органа или неког другог нотара налази отправак оригинала или овјерени препис несталог оригинала, нотар којег именује предсједник Нотарске коморе, сачиниће овјерени препис те исправе који ће се чувати умјесто несталог оригинала.

(14) Ако се утврди да књиге нису уредно вођене, нотар којем је престала служба ће их, ако је то могуће, допунити и о томе сачинити записник.

(15) Трошкове обнове и замјене списа и попуне пословних књига сноси нотар који је био дужан да преда списе, односно његови насљедници.

(16) У архивску грађу нотара не спада финансијска документација коју у складу са законским роковима чува нотар којем је престала служба или књиговодствени биро.

(17) Одредбе ст. 1. до 16. овог члана које се односе на нотарске списе, пословне књиге и другу документацију не односе се на нотара којем служба престаје због почетка рада нотара у другом службеном сједишту, у којем случају се архивска грађа нотара којем престаје служба у једном службеном сједишту предаје на чување, употребу и даље коришћење истоименом нотару којем почиње служба у другом службеном сједишту.

(18) Одредбе ст. 1. до 16. овог члана које се односе на нотарске списе, пословне књиге и другу документацију не односе се на вршиоца дужности нотара којем служба вршиоца дужности престаје због избора и именовања нотара, у којем случају се архивска грађа вршиоца дужности нотара предаје на чување, употребу и даље коришћење истоименованом нотару којем почиње служба нотара.

Предаја и чување архиве у случају смрти нотара

Члан 103.

(1) У случају смрти нотара, његови законски, односно тестаментарни наследници имају обавезу да изврше предају архиве нотара.

(2) Предаја архиве у случају смрти нотара врши се на начин и по поступку утврђеном чланом 102. овог закона.

(3) Уколико међу лицима из става 1. овог члана нема сагласности ко ће од њих предати архиву нотара или лице које је дужно да то учини, одбије то учинити, надлежни суд који спроводи оставински поступак ће, без одгађања, одредити лице које је дужно да изврши предају архиве нотара.

ГЛАВА VIII

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НОТАРА

Дисциплинска одговорност

Члан 104.

(1) Нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности утврђене овим законом.

(2) Одговорност за кривично дјело и прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности.

(3) Нотару се могу изрећи само дисциплинске мјере прописане овим законом.

Повреде службене дужности

Члан 105.

(1) Повреде службене дужности нотара могу бити лакше и теже.

(2) Нотар чини лакшу повреду службене дужности ако:

1) узастопно два пута, без оправданог разлога, изостане са сједница органа Нотарске коморе чији је члан,

2) поступи супротно општем или појединачном акту Нотарске коморе,

3) годишње није похађао најмање два семинара за усавршавање нотара призната од стране Министарства.

(3) Нотар чини тежу повреду службене дужности:

1) ако се при обради, сачињавању нотарских исправа и предузимању других службених радњи не придржава одредаба овог закона и правила струке,

- 2) ако у исправи потврди да је наступила чињеница за коју зна или мора знати да се није догодила,
- 3) ако, противно тарифи, обрачуна или тражи већу награду, или обрачуна мању награду или накнаду трошкова од оне која је прописана тарифом,
- 4) ако тражи странке, уз обећање да ће снизити награду, преко посредника или на други недоличан начин,
- 5) ако у случајевима у којима му је то забрањено заступа странку или у тим случајевима сачињава исправе,
- 6) ако не поступи по правоснажним одлукама судова или по одлукама Министарства као надзорног органа,
- 7) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа води пословне књиге и евиденције,
- 8) ако неуредно, несавјесно, противно одредбама овог закона и других прописа чува списе, пословне књиге и евиденције,
- 9) ако се понаша недостојно према странкама и органима који врше надзор над његовим пословањем или на други начин не поступа у складу са одредбама Кодекса понашања нотара,
- 10) ако не изда потврду, односно рачун о примљеном износу награде или накнаде,
- 11) ако на захтјев надлежног органа одбије дати документацију или податке или да нетачне податке, а обавеза давања података је прописана законом или другим прописом донесеним на основу закона,
- 12) ако на јавној лицитацији или током неког другог поступка који води као нотар, или као повјереник суда, или као заступник странака, купи за себе или за своје сроднике ствар која се продаје, насљедна или друга права,
- 13) ако поступа супротно одредбама овог закона о забрани учествовања, професионалном обављању и допунској дјелатности,
- 14) ако поступа супротно одредбама овог закона о дужности савјесног и законитог поступања и обавези одбијања службене радње,
- 15) ако склапа послове под својим именом за друге или под туђим именом за себе или ако је странка у пословима у којима предузима службене радње као нотар или судски повјереник,
- 16) ако новац који му је повјерен на чување или друге ствари уложи, пренесе или преда у корист трећег лица или у своју корист, супротно одредбама овог закона,
- 17) ако преузме обавезу јемства или одговорности у пословима који се закључују уз његово учешће у својству нотара,
- 18) ако поступа супротно одредбама овог закона о забрани обављања службе у случају привременог удаљења из службе,
- 19) ако поступа супротно одредбама овог закона о изузећу нотара,
- 20) ако поступа супротно одредбама овог закона о дужности чувања службене тајне,
- 21) ако поступа супротно одредбама овог закона о заједничком обављању службе,
- 22) ако поступа супротно одредбама овог закона о мјесту обављања службе нотара,

23) ако као судски повјереник прекорачује границе повјерених овлашћења или не предузима радње у роковима који су прописани правилима поступка чије је спровођење повјерено нотару или не преда спис предмета суду када је то по закону обавезан,

24) ако злоупотреби повјеренички рачун плаћањем трећим лицима која нису уговорне стране нити странке у правном послу, у име или за рачун привредног друштва чији је рачун блокиран или на други начин недозвољено или ненамјенски користи повјеренички рачун,

25) ако рекламира обављање службе супротно одредбама овог закона,

26) неуплаћивањем чланарине или доприноса Нотарској комори у складу са законом,

27) ако се на други начин, у служби или ван ње, недолично понаша, крши одредбе закона или нарушава углед службе нотара.

(4) Министарство на приједлог Нотарске коморе утврђује услове под којим се семинари за даљу едукацију нотара сматрају као семинари из става 2. тачка 3) овог члана.

Дисциплинске мјере

Члан 106.

(1) За лакшу повреду службене дужности нотару се могу изрећи дисциплинске мјере:

1) писмени укор,

2) новчана казна од 500 КМ до 5.000 КМ.

(2) За тежу повреду службене дужности нотару се могу изрећи дисциплинске мјере:

1) новчана казна од 5.000 КМ до 20.000 КМ,

2) одузимање права на обављање службе нотара.

(3) Изречене новчане дисциплинске мјере уплаћују се у корист буџета Републике Српске.

Покретање дисциплинског поступка

Члан 107.

(1) Иницијативу за покретање дисциплинског поступка може поднијети свако лице које има сазнања о учињеној повреди службене дужности нотара.

(2) По пријему иницијативе министар одређује државног службеника из Министарства који ће спровести претходни поступак када је то неопходно или ако је иницијатива непотпуна и не садржи све податке од значаја за поступање.

(3) Државни службеник који спроводи претходни поступак доставља министру извјештај о спроведеном претходном поступку са приједлогом закључка о одбацивању иницијативе или приједлогом за покретање дисциплинског поступка.

(4) Дисциплински поступак за утврђивање дисциплинске одговорности нотара покреће се захтјевом који подноси дисциплински тужилац и који се

обавезно доставља нотару против кога се поступак покреће и првостепеној дисциплинској комисији и против њега није дозвољена посебна жалба.

(5) Дисциплинског тужиоца рјешењем именује министар из реда државних службеника Министарства, дипломираних правника са најмање три године радног искуства на правним пословима.

Дисциплинска комисија

Члан 108.

(1) О захтјеву за покретање дисциплинског поступка против нотара и о вођењу дисциплинског поступка одлучује и дисциплинску мјеру изриче првостепена дисциплинска комисија.

(2) Првостепену дисциплинску комисију именује Нотарска комора и она се састоји од три члана из реда нотара.

(3) Против рјешења првостепене дисциплинске комисије може се изјавити жалба другостепеној дисциплинској комисији у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(4) Другостепену дисциплинску комисију рјешењем именује министар и чине је два члана из реда државних службеника Министарства и један члан из реда нотара.

(5) Рјешење другостепене дисциплинске комисије је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

(6) Првостепена и другостепена дисциплинска комисија именује се на период од три године.

Обавезно привремено удаљење нотара

Члан 109.

Нотар се удаљава из службе у сљедећим случајевима:

- 1) ако му је одређен притвор – док притвор траје,
- 2) ако је потврђена оптужница за кривично дјело учињено у вршењу службе нотара – до окончања кривичног поступка,
- 3) ако је против њега покренут поступак ради одузимања пословне способности – до окончања поступка пред судом.

Привремено удаљење нотара

Члан 110.

Нотар се може удаљити из службе у сљедећим случајевима:

- 1) ако је против нотара потврђена оптужница за кривично дјело које га чини недостојним за обављање службе нотара – до окончања кривичног поступка,
- 2) ако је покренут дисциплински поступак због учињене теже повреде службене дужности, а оправдано се може претпоставити да би његово присуство на раду штетило интересу нотарске службе или би ометало вођење дисциплинског поступка – до окончања дисциплинског поступка.

Рјешење о привременом удаљењу

Члан 111.

(1) Рјешење о обавезном привременом удаљењу и привременом удаљењу доноси министар по претходно прибављеном мишљењу Нотарске коморе.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана одлучује се о чувању списка, пословних књига, печата и штамбиља за вријеме док траје удаљавање.

(3) За вријеме обавезног привременог удаљења и привременог удаљења из службе, нотар не смије предузимати никакве службене радње из надлежности нотара.

(4) Рјешење из става 1. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

Застарјелост

Члан 112.

(1) Покретање дисциплинског поступка за лакше повреде службене дужности застаријева у року од годину дана од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од три године од дана када је повреда учињена.

(2) Покретање дисциплинског поступка за теже повреде службене дужности застаријева у року од три године од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од пет година од дана када је повреда учињена.

(3) Дан сазнања у смислу ст. 1. и 2. овог члана је дан када је Министарство сазнало за повреду и учиниоца, непосредно или на основу иницијативе.

(4) Вођење дисциплинског поступка застаријева ако не буде донесена коначна одлука у року од двије године од дана подношења захтјева за покретање дисциплинског поступка за лакше повреде службене дужности и четири године од дана подношења захтјева за покретање дисциплинског поступка за теже повреде службене дужности.

(5) Застарјелост извршења дисциплинске мјере наступа када протекну двије године од дана правоснажности рјешења којим је дисциплинска мјера изречена.

Апсолутна застарјелост

Члан 113.

(1) Застарјелост за покретање и вођење дисциплинског поступка прекида се сваком процесном радњом дисциплинског тужиоца и дисциплинских комисија.

(2) Сваким прекидом застарјелост почиње изнова тећи, али без обзира на прекиде, застарјелост у сваком случају наступа кад протекне два пута онолико времена колико је законом прописана застара за застарјелост за покретање и вођење дисциплинског поступка.

(3) Застарјелост извршења дисциплинске мјере прекида се сваком радњом која се предузима ради извршења дисциплинске мјере.

(4) Застарјелост извршења дисциплинске мјере у сваком случају наступа када протекне двоструко вријеме из члана 112. став 5. овог закона, али она не може наступити ако је извршење у току.

Извршење дисциплинске мјере

Члан 114.

(1) Извршење дисциплинске мјере писменог укора спроводи се објављивањем рјешења на интернет страници Нотарске коморе.

(2) Изречене мјере извршавају се у року од 15 дана од дана достављања коначног рјешења.

(3) О уплати изречене новчане казне нотар доставља доказ Нотарској комори и Министарству у року од пет дана од дана уплате.

(4) Мјеру одузимање права на обављање службе нотара извршава министар, у складу са одредбама овог закона и прописа којим се уређује начин поступања са печатима, штамбиљима, новцем и папирима и поступку издавања отпранака, односно преписа оригинала и других извода из нотарских аката у случају престанка вршења службе нотара.

Евиденција о изреченим дисциплинским мјерама

Члан 115.

(1) Правоснажно рјешење којим је изречена дисциплинска мјера, као и привремено удаљење нотара из службе у току дисциплинског поступка, Нотарска комора уписује у Именик нотара.

(2) Нотарска комора води евиденцију о покренутим дисциплинским поступцима, о изреченим дисциплинским мјерама и о рјешењима о привременом удаљењу нотара из службе, броју и датуму дисциплинских рјешења, извршењу рјешења, престанку изречене мјере и о другим подацима значајним за евиденцију у вези са вођењем и исходом дисциплинских поступака.

(3) Правоснажно рјешење о изреченој дисциплинској мјери Нотарска комора трајно чува у персоналном досијеу нотара против кога је изречена.

(4) Дисциплинска мјера писмени укор брише се из Именика нотара по истеку једне године, а новчана казна по истеку три године од дана извршења рјешења.

Пропис за спровођење дисциплинског поступка

Члан 116.

(1) Одредбе о покретању и вођењу поступка за утврђивање дисциплинске одговорности нотара, раду дисциплинске комисије, поступку застаријевања и извршења дисциплинске мјере као и друга питања од значаја за утврђивање дисциплинске одговорности нотара прописују се правилником који доноси министар.

(2) Одредбе закона о дисциплинској одговорности нотара сходно се примјењују и на дисциплинску одговорност замјеника нотара, вршиоца дужности нотара и помоћника нотара.

Дисциплинска одговорност лица запослених код нотара

Члан 117.

Дисциплинска одговорност помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административног особља прописује се правилником који доноси Нотарска комора.

ГЛАВА IX

НАГРАДА ЗА РАД И НАДОКНАДА ТРОШКОВА

Награда за рад и надокнада трошкова

Члан 118.

(1) Нотари имају право на награду и накнаду за свој рад.

(2) Висина награде и накнаде за рад нотара прописује се Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској, коју на приједлог министра доноси Влада уз претходно прибављено мишљење Нотарске коморе.

(3) Награде и накнаде за рад нотара одређују се према вриједности бода која, без пореза на додатну вриједност не може бити виша од 0,50 конвертибилних марака, а вриједност предмета и награда за нотарски посао са бројем бодова прописује се Тарифом која је саставни дио Уредбе из става 2. овог члана.

Доспјелост награде и надокнаде трошкова

Члан 119.

(1) Плаћање награде за рад и надокнаде трошкова нотару врши се одмах по обављеном послу, а нотар може тражити и да странка плати примјерени износ предудја у моменту преузимања посла.

(2) Нотар је обавезан да странци изда рачун о плаћеној награди и трошковима.

Солидарна одговорност

Члан 120.

Ако је више странака учествовало у закључивању правног посла пред нотаром или је нотар извршио једну радњу за више странака, све те странке солидарно дугују награду и трошкове нотару, ако се странке другачије не договоре.

ГЛАВА X НОТАРСКИ ИСПИТ

Услови за полагање нотарског испита

Члан 121.

- (1) Захтјев за полагање нотарског испита подноси се Министарству.
- (2) Нотарски испит може положати лице које испуњава услове из члана 7. ст. 1. т. 4) и 5) овог закона и које након положеног правосудног испита има радно искуство у струци од најмање три године.
- (3) О захтјеву из става 1. овог члана одлучује министар рјешењем.
- (4) Против рјешења из става 3. овог члана дозвољена је посебна жалба министру у року од осам дана од дана пријема рјешења.
- (5) Против рјешења из става 4. овог члана може се покренути управни спор пред надлежним судом.

Накнада за полагање нотарског испита

Члан 122.

- (1) Кандидат је обавезан прије приступања полагању нотарског испита Министарству доставити доказ да је уплатио накнаду за полагање нотарског испита.
- (2) Накнада за полагање нотарског испита уплаћује се у буџет Републике Српске и не може бити виша од 1.000 КМ.
- (3) Висина накнаде из става 2. овог члана одређује се рјешењем министра.
- (4) Брачни супружник и дјеца погинулог или несталог борца Републике Српске те лица са инвалидитетом, без обзира на узрок и вријеме настанка инвалидности, а чији статус се доказује увјерењем надлежних органа Републике Српске ослобађају се плаћања накнаде за полагање нотарског испита.
- (5) Рјешење о ослобађању плаћања накнаде за полагање нотарског испита доноси министар, на захтјев кандидата.

Форма нотарског испита

Члан 123.

- (1) Нотарски испит се састоји од писменог и усменог испита.
- (2) Писмени испит се састоји од три испитна задатка којима се провјерава способност кандидата да сачини нотарску исправу у складу са важећим прописима.
- (3) Усмени испит се састоји из провјере знања из сљедећих области:
 - 1) нотарско право,
 - 2) грађанско право,
 - 3) пословно право.

Комисија за полагање нотарског испита

Члан 124.

(1) Нотарски испит се полаже пред Комисијом за полагање нотарског испита коју рјешењем именује министар.

(2) Комисију из става 1. овог члана чине предсједник и четири члана, и то један државни службеник Министарства који има положен правосудни испит и искуство у струци од најмање пет година, два нотара на приједлог Нотарске коморе Републике Српске и два стручњака из области грађанског и пословног права.

(3) Комисија има секретара.

(4) За рад у Комисији се исплаћује накнада.

(5) Укупна накнада за рад у Комисији не може прећи двије трећине накнаде коју уплаћује кандидат који полаже нотарски испит и утврђује се рјешењем министра.

(6) Члан Комисије из реда државних службеника Министарства право на накнаду остварује у складу са прописима којима се регулишу плате и накнаде запослених у органима управе Републике Српске.

Увјерење

Члан 125.

(1) О положеном нотарском испиту Министарство издаје увјерење у року од 30 дана од дана положеног испита, уз навођење закључне оцјене.

(2) Садржај и образац увјерења прописује се правилником из члана 128. став 1. овог закона.

Евиденција о испитима

Члан 126.

(1) У Министарству се води евиденција лица која су положила испит и која нису положила нотарски испит.

(2) Облик, садржај и начин вођења књиге евиденције прописује министар правилником из члана 128. став 1. овог закона.

(3) Књига евиденције мора бити увезана, а странице морају бити означене редним бројевима.

(4) Овјеру књиге евиденције врши министар и чувају се трајно.

Похађање припремног семинара

Члан 127.

(1) Нотарска комора може да организује едукацију за полагање нотарског испита.

(2) Нотарска комора води евиденцију о лицима која су прошла едукацију за полагање нотарског испита.

(3) Поступак и начин едукације кандидата ради полагања нотарског испита, вођење евиденције о извршеној едукацији, утврђивање накнаде за вршење

едукације као и друга питања прописују се правилником који доноси Нотарска комора, уз претходно прибављену сагласност министра.

(4) Едукација за полагање нотарског испита врши се по програму едукације који доноси Нотарска комора.

Правилник и програм полагања

Члан 128.

(1) Поступак и начин полагања нотарског испита, обавезе чланова комисије и секретара, начин оцјењивања писменог рада, утврђивање коначне оцјене на испиту, облик и садржај увјерења о положеном нотарском испиту, вођење евиденције лица која су положила и која нису положила нотарски испит и друга питања која су од значаја за полагање нотарског испита прописују се правилником који доноси министар.

(2) Правне власти и правни прописи који чине градиво које кандидат припрема за полагање нотарског испита, као и основни услови и обавезе кандидата за полагање нотарског испита прописују се Програмом за полагање нотарског испита који доноси министар.

ГЛАВА XI

НОТАРСКА КОМОРА

Нотарска комора

Члан 129.

(1) Сви нотари са територије Републике Српске обавезно се организују у Нотарску комору која има својство правног лица.

(2) Нотарска комора представља нотари код надлежних органа, чува углед, част и права нотара и брине се да нотари савјесно и одговорно и у складу са законом обављају службу нотара.

(3) Нотар је члан нотарске коморе и има сва права која из тога произлазе.

(4) Вршилац дужности нотара може учествовати у раду Нотарске коморе и њених органа, али нема право да одлучује, да бира и буде биран у органе Нотарске коморе.

(5) Сједиште Нотарске коморе је у Бањој Луци.

(6) Организација Нотарске коморе уређује се овим законом, а на питања организације која нису уређена овим законом, примјењују се одредбе закона којим се уређују удружења и фондације и уписује се у надлежни регистар Министарства.

Задаци и организација Нотарске коморе

Члан 130.

(1) Нотарску комору представља и заступа предсједник Нотарске коморе.

(2) Ако другачије није одређено овим законом, организација, надлежност, број, састав, начин избора и права и дужности органа Нотарске коморе и друга

питања од значаја за организацију и рад Нотарске коморе уређују се статутом Нотарске коморе.

(3) Статут Нотарске коморе доноси Скупштина Нотарске коморе, уз сагласност министра.

Мандат органа Нотарске коморе

Члан 131.

(1) Предсједник и органи Нотарске коморе бирају се на период од четири године са могућношћу поновног избора.

(2) Уколико се предсједник или органи Нотарске коморе не могу изабрати у законом прописаним роковима и утврђеној процедури, у циљу редовног функционисања Нотарске коморе министар може именовати вршиоце дужности до коначног избора предсједника и органа.

Трошкови уписа у именик

Члан 132.

(1) Нотар, замјеник нотара и вршилац дужности нотара, Нотарској комори уплаћују трошкове уписа у именик.

(2) Трошкови из става 1. овог члана представљају стварне трошкове поступка уписа и не могу бити већи од 500 КМ.

(3) Без обзира на статус нотара, трошкови уписа у именик могу се платити само једном.

(4) Поступак уписа и висина трошкова уписа прописују се одлуком коју доноси Нотарска комора.

Финансирање Нотарске коморе

Члан 133.

(1) Нотарска комора се финансира од чланарина и доприноса које уплаћују нотари, као и од грантова, донација или из других извора.

(2) Висину чланарине и доприноса одлуком утврђује Скупштина Нотарске коморе.

Овлашћења Нотарске коморе

Члан 134.

(1) Нотарска комора има право да у складу са овим законом и статутом Нотарске коморе доноси опште акте који су за нотаре обавезујући.

(2) Нотарска комора успоставља и остварује сарадњу са нотарским коморама у земљи и иностранству, са међународним нотарским и другим сродним удружењима и организацијама.

(3) Нотарска комора извршава задатке који су јој законом и другим прописима стављени у надлежност, а може извршавати и друге задатке који одговарају сврси њеног оснивања.

Правни лијек против одлука Нотарске коморе

Члан 135.

Против коначних одлука органа Нотарске коморе којима се одлучује о статусним питањима нотара, замјеника нотара, вршиоца дужности нотара, помоћника нотара и других лица, може се покренути спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке Нотарске коморе.

ГЛАВА XII

НАДЗОР

Надзор над радом Нотарске коморе

Члан 136.

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом Нотарске коморе врши Министарство.

(2) Нотарска комора је обавезна да Министарству достави тражене информације, мишљења, омогући вршење надзора и стави на располагање све списе, оригинале, документацију и простор, те поступи по рјешењу органа који врши надзор.

(3) Нотарска комора је обавезна да сваке године након усвајања Годишњег извјештаја о раду органа Нотарске коморе од Скупштине Нотарске коморе, поднесе извјештај Министарству за претходну годину, а који садржи општу оцјену о раду нотара, податке о организованим семинарима, едукацијама за полагање нотарског испита, спроведеним или почетим дисциплинским поступцима против нотара, а може садржавати и друге податке који су од значаја за рад Нотарске коморе или који се односе на извршавање законом прописаних права и обавеза Нотарске коморе и нотара, те обавезно садржи приједлоге за побољшање услова обављања службе нотара.

Надзор над радом нотара

Члан 137.

(1) Надзор над спровођењем овог закона и радом нотара у вршењу службе нотара врши Министарство.

(2) Редован надзор над радом нотара врши се најмање једном у двије године.

(3) Министарство може извршити ванредан надзор по притужби странке, државног органа или на образложену иницијативу било којег лица.

(4) О извршеном надзору сачињава се записник.

(5) На основу чињеница утврђених приликом вршења надзора, министар доноси рјешење у којем налаже нотару отклањање надзором утврђених недостатака и одређује рок за то отклањање.

(6) Непоступање по рјешењу из става 5. овог члана представља повреду службене дужности нотара из члана 105. став 3. тачка 6) овог закона.

Садржај и начин вршења надзора над радом нотара

Члан 138.

(1) Министарство у поступку надзора провјерава да ли нотар обавља службу у складу са одредбама следећих подзаконских аката:

- 1) Упутством о простору и опреми нотарске канцеларије,
- 2) Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској,
- 3) Упутством о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка,
- 4) Правилником о раду нотара у поступку сачињавања и издавања нотарских исправа.

(2) На питања спровођења надзора која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којима се уређује поступање и рад органа управе Републике Српске.

Надзор Нотарске коморе над радом нотара

Члан 139.

(1) Нотарска комора, најмање једном у двије године, обавља редовни стручни надзор над радом нотара.

(2) Нотарска комора може извршити ванредни надзор по притужби странке или учесника у поступку.

(3) Нотарска комора има овлашћења да:

- 1) начини увид у предмете, податке и други архивски материјал нотара,
- 2) начини увид у пословне књиге и евиденцију о поступању нотара, укључујући пословање са исправама преузетим на чување као и пословање са преузетим новцем, хартијама од вриједности и драгоценостима,
- 3) захтијева од нотара све неопходне податке о његовом пословању,
- 4) прибави од надлежних органа и организација податке о пословању нотара,

5) предузме друге радње, сагласно закону и пропису Нотарске коморе.

(4) Записник о надзору са утврђеним стањем и мјерама које треба предузети просљеђују се Министарству.

(5) Уколико се у поступку надзора уоче неправилности које представљају повреду службене дужности нотара, записник из става 4. овог члана представља иницијативу за покретање дисциплинског поступка.

Надзор над радом нотара у обављању повјерених послова

Члан 140.

(1) Надзор над радом нотара као повјереника суда врши суд који је повјерио нотару вршење послова из надлежности суда.

(2) О уоченим неправилностима и предузетим мјерама суд обавјештава Министарство и Нотарску комору.

(3) Уколико се у поступку надзора уоче неправилности које представљају повреду службене дужности нотара, обавјештење суда из става 2. овог члана представља иницијативу за покретање дисциплинског поступка.

ГЛАВА XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Обавезе Владе у прелазном периоду Члан 141.

Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети слjedeће прописе:

- 1) Одлуку о броју потребних нотара за свако службено сједиште и сједишта привременог карактера (члан 6. став 6),
- 2) Уредбу о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској (члан 118. став 2).

Обавезе Министарства у прелазном периоду Члан 142.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети слjedeће прописе:

- 1) Правилник о спровођењу јавног конкурса за избор нотара (члан 13. став 6),
- 2) Правилник о изгледу и садржају повеље о именовању нотара (члан 14. став 3),
- 3) Упутство о простору и опреми нотарске канцеларије (члан 15. став 8),
- 4) Правилник о начину издавања, чувању и евидентирању печата и штамбиља нотара (члан 51. став 4),
- 5) Правилник о раду нотара у поступку сачињавања и издавања нотарских исправа (члан 88. став 1),
- 6) Упутство о начину и поступку вођења картотеке депозита (члан 97. став 6),
- 7) Упутство о вођењу пословних књига и начину формирања и архивирања списка (члан 100. став 3),
- 8) Правилник о дисциплинској одговорности нотара (члан 116. став 1),
- 9) Правилник о полагању нотарског испита (члан 128. став 1),
- 10) Програм полагања нотарског испита (члан 128. став 2).

Обавезе Нотарске коморе у прелазном периоду Члан 143.

Нотарска комора ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети слjedeће прописе:

- 1) Критеријуме за утврђивање потребног броја помоћника нотара у канцеларији нотара (члан 26. став 2),
- 2) Правилник о поступку избора помоћника нотара (члан 32. став 5),

- 3) Образац изјаве о обавези чувања службене тајне нотара и лица запослених у канцеларији нотара (члан 46. став 3),
- 4) Правилник о начину поступања са печатима, штамбиљима и архивском грађом нотара у случају престанка вршења службе нотара (члан 102. став 8),
- 5) Правилник о дисциплинској одговорности помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административног особља (члан 117),
- 6) Правилник о едукацији за полагање нотарског испита (члан 127. став 3),
- 7) Програм едукације за полагање нотарског испита (члан 127. став 4),
- 8) Одлука о поступку уписа и висини трошкова уписа нотара, замјеника нотара и вршилаца дужности нотара у Именик (члан 132. став 4),
- 9) Одлука о висини чланарине и доприносима нотара (члан 133. став 2).

Поступање код започетих поступака

Члан 144.

Поступци започети прије ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама раније важећег Закона.

Поступак до доношења подзаконских аката

Члан 145.

До доношења подзаконских аката предвиђених овим законом, примјењују се прописи донесени на основу Закона о нотарима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11, 20/14, 68/17 и 82/19), ако нису у супротности са овим законом.

Престанак важења Закона

Члан 146.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о нотарима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 86/04, 2/05, 74/05, 76/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11, 20/14, 68/17 и 82/19).

Ступање на снагу

Члан 147.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

НАЦРТА ЗАКОНА О НОТАРСКОЈ СЛУЖБИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 11. на члан 68. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република уређује и обезбјеђује систем јавних служби, као и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.02-020-3434/20 од 15. децембра 2020. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII став 1. тачка 11. на члан 68. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република уређује и обезбјеђује систем јавних служби и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

Овим законом уређује се служба нотара као јавна служба у Републици Српској, поступак избора и разрјешења нотара, надлежности нотара и поступак пословања нотара, дисциплинска одговорност нотара, полагање нотарског испита, рад Нотарске коморе Републике Српске и друга питања битна за обављање службе нотара.

Обрађивачи разлоге за доношење овог закона, обрађивач, у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), наводи да је важећи Закон о нотарима мијењан више пута због чега су се у примјени јавиле одређене нејасноће као и потреба усаглашавања овог закона са измјенама других закона. Обрађивач наводи и да се предложеним рјешењима не мијења постојећи концепт нотаријата, односно да је задржана постојећа организација и надлежности нотара.

Овим законом се, између осталог, предлаже да се за подручје сваке јединице локалне самоуправе одреди једно службено сједиште нотара, за разлику од важећег Закона, према којем Влада одређује службена сједишта. Поред тога, уведена је нова одредба, према којој уколико након спроведеног конкурса у одређеном сједишту није могуће извршити именовање ниједног нотара, сједиште се привремено додјељује другом службеном сједишту, уз обавезу Министарства правде да сваких шест мјесеци расписује конкурс за службено сједиште у којем није извршено именовање.

У односу на важећи Закон извршена је измјена услова за избор нотара, а старосна граница за престанак службе нотара помјерена је са 65 на 67 година живота. Такође, новину представљају и одредбе према којима Нотарска комора спроводи поступак за избор помоћника нотара, као и одредба којом се прописује да помоћници нотара обављају све послове у име и за рачун нотара, осим сачињавања нотарски обрађене исправе и спровођења оставинског поступка.

Овим законом је утврђена и нова обавеза за нотара да по службеној дужности, на терет странке, одмах након закључења правног посла чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима поднесе захтјев за упис, односно спровођење тог посла у јавним евиденцијама, чиме се, како наводи обрађивач, посебна пажња посвећује правној сигурности код сачињавања нотарских исправа.

Такође, поред постојећег надзора над радом нотара који врши Министарство правде, уводи се и надзор који врши Нотарска комора и прописују се овлашћења које Комора има у вршењу овог надзора.

Републички секретаријат за законодавство размотрио је предложена законска рјешења и не упуштајући се у цјелисходност предложених рјешења, обрађивачу дао сугестије које су се односиле на усаглашавање овог закона са Законом о пореском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 62/17) и Законом о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17 и 82/19), прецизирање и јасније формулисање појединих одредаба и усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске.

Сугестије су прихваћене и уграђене у текст Закона.

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске те т. 4. и 12. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), Министарство правде као обрађивач овог закона утврдило је да Закон има значајан утицај на јавност. У складу са наведеним, Влада Републике Српске је с циљем израде овог закона именовала Радну групу, а обрађивач се обратио свим заинтересованим лицима ради достављања мишљења, приједлога и сугестија у вези са примјеном Закона. Нацрт закона објављен је и на интернет страници Министарства правде (www.vladars.net) са роком од осам дана за достављање примједби и сугестија. Како наводи Обрађивач, није било сугестија и примједба на објављени Нацрт.

Будући да је усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о нотарској служби у Републици Српској може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број 17.03-020-3851/20 од 08. децембра 2020. године, након увида у прописе Европске уније и анализе Нацрта закона о нотарској служби у Републици Српској, нису установљени секундарни извори права релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта ради чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о нотарима донесен је 2004. године и од тада је мијењан једанаест пута. Од доношења Закона, мијењали су се и други закони који су уређивали питања нотарске обраде исправа, а такође су се у примјени закона појавиле одређене нејасноће које су захтијевале измјену појединих одредаба. Поједина рјешења која прописује важећи Закон су превазиђена, а поједина рјешења су се због других закона или одлука Уставног суда морала усаглашавати. Како се указала потреба да се приступи изради новог закона, Влада Републике Српске именовала је Радну групу од представника Правног факултета, Врховног суда Републике Српске, Окружног привредног суда у Бањој Луци, Нотарске коморе Републике Српске, Привредне коморе Републике Српске, Републичке управе за геодетске и имовинско правне послове и Министарства правде.

Радна група је, у свом раду, предложила да се рјешења из важећег Закона која су се показала добра у досадашњој пракси задрже, а да се измјенама приступи тамо гдје је то неопходно и гдје је могуће учинити одређена побољшања. У том смислу, досадашњи концепт нотаријата није се мијењао јер је о надлежностима нотара у два наврата расправљао Уставни суд Републике Српске и двјема одлукама из 2006. и 2020. године потврдио уставност оваквог начина организовања и прописане надлежности нотара.

У односу на важећи Закон, измијењене су одредбе које се тичу службених сједишта нотара, критеријума за избор нотара, поступак избора нотарских помоћника, овлашћења нотарских помоћника, правила о пословању нотара, правне сигурности грађана код сачињавања нотарских исправа те поступак дисциплинске одговорности нотара. Побољшане су одредбе које се тичу организације и надлежности Нотарске коморе, а старосна граница за престанак службе нотара помјерена је са 65 на 67 година.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

У глави I, у основним одредбама, чланом 1. овог закона, прописује се предмет закона и утврђује да се законом уређује нотарска служба у Републици Српској, поступак избора, разрјешења и престанка службе нотара, именовање вршиоца дужности нотара и замјеника нотара, надлежности нотара, обавезе нотарске обраде исправа и нотарских потврда, правила поступка о начину пословања нотара, вођење пословних књига, начин чувања исправа и списка, дисциплинска одговорност нотара, награда за рад и надокнада трошкова нотара, полагање нотарског испита и надзор над примјеном закона као и друга питања битна за обављање нотарске службе. Чланом 2. прописује се да је служба нотара јавна служба коју обављају нотари као самостални и независни носиоци те службе и обавља се као искључиво и стално занимање током времена за које је нотар именован. Чланом 3. прописује се да су нотарске исправе исправе које нотар сачини на основу закона и у оквиру своје надлежности, а чланом 4. прописује се доказна снага нотарских исправа на начин да оне представљају јавне исправе које важе на територији Републике Српске и Босне и Херцеговине, код свих органа власти, правних лица и других институција. Нотарски обрађене исправе које је нотар сачинио у границама својих овлашћења и у прописаној форми, имају пуну

доказну снагу јавне исправе о изјавама датим пред нотаром. Нотарске овјере и потврде имају доказну снагу јавне исправе о чињеницама о којима се у њима свједочи, а допуштено је доказивати да је изјава нетачно нотарски обрађена, односно да су посвједочене чињенице нетачне. Чланом 5. прописује се да нотарске исправе издате у иностранству имају, уз услов узајамности, иста правна дејства као и нотарске исправе издате по овом закону, а стране нотарске исправе не могу у Републици Српској имати правна дејства која немају по закону који је за њихово издавање био мјеродаван у иностранству.

У Глави II прописује се организација нотарске службе, поступак избора нотара, замјеника нотара, вршилаца дужности нотара, нотарских помоћника као и права и дужности нотара. У односу на важећи Закон измијењене су одредбе које се тичу службених сједишта и броја нотара у Републици Српској. Наиме важећим Законом је прописано да је службено сједиште нотара општина или град које одреди Влада Републике Српске, а број нотара одређује се према броју становника који живе на подручју Републике Српске, узимајући у обзир годишњи број исправа које се нотарски обраде, при чему се по правилу на 20.000 становника треба отворити једно нотарско мјесто, а двије или више општина, које имају мањи број становника од 20.000, могу имати једног нотара. Нацртом закона предлаже се да се за подручје сваке јединице локалне самоуправе у Републици Српској одређује једно службено сједиште нотара. Број нотара у службеном сједишту одређује се узимајући у обзир годишњи број исправа које се нотарски обраде, степен развијености јединице локалне самоуправе као и интерес грађана. Уколико у службеном сједишту није могуће извршити именовање ни једног нотара, Влада Републике Српске ће одлуком, службеном сједишту у којем је именовање нотара извршено додијелити и службено сједиште у којем нема именованих нотара што је привременог карактера, а за та службена сједишта Министарство је обавезно сваких шест мјесеци расписивати јавни конкурс док се коначно именовање не изврши. У односу на важећи Закон, такође су извршене измјене код услова за именовање нотара, гдје је према важећем Закону прописано да за нотара може бити именовано лице које није осуђено за кривично дјело против човјечности и вриједности заштићених међународним правом или осуђено за друго кривично дјело на казну затвора од најмање шест мјесеци или за кривично дјело за које је прописана казна затвора у трајању од пет година или тежа казна, које у вријеме именовања још није брисано из казнене евиденције коју води надлежни орган и против кога није потврђена оптужница за та кривична дјела, док се Нацртом предлаже да за нотара може бити именовано лице које није осуђено на казну затвора због извршеног кривичног дјела или да није проглашено кривим за кривично дјело које га чини недостојним за вршење службе нотара. У односу на важећи Закон допуњена је одредба о разрјешењу нотара, гдје је наведено да ће се нотар разријешити ако не изврши коначно рјешење о изреченој дисциплинској мјери новчане казне, а такође је измијењена и одредба која се односи на престанак службе нотара гдје се Нацртом предлаже да служба нотара престаје навршењем 67 година живота у односу на важећи Закон који предвиђа 65 година. Старосна граница за престанак службе нотара повећана је из разлога што су Одлуком Владе Републике Српске прописана 32 службена сједишта од којих 16 службених

сједишта са једним нотаром и пет службених сједишта са два нотара од чега је именован по један нотар. Од успостављања нотарске службе, нотари никад нису именовани у девет службених сједишта иако је Министарство правде више пута расписивало јавни конкурс. С обзиром на то да је нотарска служба у Републици Српској успостављена 2008. године, одређеном броју нотара већ је престала служба због навршених 65 година, а служба нотара престаће у скором периоду за још одређен број нотара. Како би се у појединим сједиштима задржао одређен број нотара, предложено је да се старосна граница за престанак службе повећа са 65 на 67 година. У односу на важећи Закон измијењене су и одредбе које су прописивале дио који се односи на помоћнике нотара. Наиме Нацртом закона предвиђено је да јавни конкурс за избор помоћника спроводи Нотарска комора која и именује Комисију за избор. На ово рјешење одлучено је с обзиром да је Одлука Уставног суда Републике Српске број У-94/17 утврдила да „нотарска служба има јавна овлашћења, али и специфичан статус јер истовремено представља професију која дјелатност обавља самостално, независно и искључиво приватним средствима за свој рачун“. Такође овим Нацртом дата су овлашћења помоћницима нотара да обављају све послове у име и за рачун нотара осим сачињавања нотарски обрађене исправе и провођења оставинског поступка што је није било прописано важећим Законом. Права и обавезе из радног односа помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административних радника уређују се општим прописом о раду.

Овим нацртом се у члану 6. прописују службена сједишта нотара и број нотара на начин да се за подручје сваке јединице локалне самоуправе у Републици Српској одређује једно службено сједиште нотара. Број нотара у службеном сједишту одређује се узимајући у обзир годишњи број исправа које се нотарски обраде, степен развијености јединице локалне самоуправе као и интерес грађана. Уколико у службеном сједишту није могуће извршити именовање ни једног нотара, Влада Републике Српске ће одлуком, на приједлог Министарства правде, а по претходно прибављеном мишљењу Нотарске коморе Републике Српске, службеном сједишту у којем је именовање нотара извршено додијелити и службено сједиште у којем именовање није могуће што је привременог карактера. Чланом 7. прописују се услови које треба испуњавати лице које се именује за нотара. Тако се прописује да се за нотара може именовати лице које је држављанин Босне и Херцеговине; које има пословну и општу здравствену способност; које је прије реформе високог образовања, четворогодишњим студијем на правном факултету у Босни и Херцеговини или Републици Српској стекло звање дипломираног правника, као и лице које је звање дипломираног правника на правном факултету стекло у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године, или које је по систему образовања према Болоњском процесу на правном факултету у Босни и Херцеговини или Републици Српској завршило први циклус четворогодишњег студија и стекло најмање 240 ECTS бодова и звање дипломирани правник или које је стекло страну високошколску исправу на правном факултету која по прописима Републике Српске не подлијеже поступку признавања или му је овлашћени орган признао страну високошколску исправу; које је положило правосудни испит у Босни и Херцеговини или Републици Српској или у бившој Југославији ако је тај испит положило прије 6. априла 1992. године или у некој другој држави, након

признавања тог испита од стране Министарства; које има положен нотарски испит; које није осуђено на казну затвора због извршеног кривичног дјела или да није проглашен кривим за кривично дјело које га чини недостојним за вршење службе нотара; које није смијењено са дужности од надлежних органа због злоупотребе службеног положаја и овлашћења или несавјесног рада у служби; које није одлуком надлежног органа разријешен службе нотара, адвоката, судије, тужиоца, државног службеника или намјештеника, због теже повреде службене дужности и из чијег се понашања очигледно може закључити да ће обављати службу нотара у складу са Кодексом нотарске етике. Чланом 8. прописује се да се избор нотара врши путем јавног конкурса који објављује и спроводи Министарство и шта треба да садржи јавни конкурс. Чланом 9. прописује се да за спровођење поступка за избор нотара министар правде рјешењем именује Комисију, коју чини пет чланова, од којих два члана предлаже предсједник Владе, једног члана предсједник Врховног суда Републике Српске и два члана предлаже Министарство, при чему у Комисији морају бити заступљени представници конститутивних народа и Осталих. Чланом 10. прописује се поступак у случају постојања сукоба интереса члана Комисије за избор, а који може довести у питање објективност и непристрасност у раду. У том смислу, члан комисије који сазна за околности које га доводе у сукоб интереса или кандидат који сматра да код члана Комисије постоји сукоб интереса, подноси министру образложен захтјев за утврђивање постојања сукоба интереса, а уколико се утврди постојање сукоба интереса, замјена члана Комисије врши се по истом поступку по којем се члан и именује. У циљу што транспарентнијег поступка код избора нотара, састав Комисије и списак пријављених кандидата Министарство објављује на својој интернет страници. Чланом 11. прописују се обавезе подносиоца пријаве на конкурс у вези са достављањем доказа о испуњавању општих и посебних услова као и поступање Комисије са неблаговременим, неразумљивим, неуредним или непотпуним пријавама. Чланом 12. Закона прописују се критеријуми за избор нотара на начин да поступак за избор нотара подразумијева, на исти начин за све кандидате, провјеру испуњавања услова јавног конкурса и оцјену кандидата у складу са критеријумима и то успјех на нотарском испиту и улазни интервју са кандидатом, приликом којег се води рачуна о врсти правних послова на којима је кандидат радио. Чланом 13. прописује се поступак по окончању рада Комисије за избор нотара те се прописује да рјешење о избору нотара, на приједлог Комисије, доноси министар. Чланом 14. прописује се да након што је рјешење о избору нотара постало коначно, нотару се уручује повеља о именовану. Чланом 15. прописују се услови за почетак рада канцеларије. Наиме, министар рјешењем именује посебну комисију која врши провјеру испуњавања услова за почетак рада именованог нотара најкасније у року од 30 дана од дана именовања нотара. Чланом 16. Закона прописују се услови за разрјешење нотара. Тако се прописује да се нотар разрјешава ако се накнадно утврди да приликом именовања претпоставке за именовање нису постојале или ако претпоставке за обављање службе нотара накнадно престану постојати, ако нотар заснује радни однос или ако почне користити старосну или инвалидску пензију или почне обављати неку другу службу, ако му судском одлуком буде одузета или ограничена пословна способност, због трајног губитка радне способности, ако његови пословни односи

или начин обављања службе нотари, односно његове материјалне прилике угрожавају интересе странака, ако се није осигурао од одговорности закључивањем уговора о осигурању или ако не плаћа накнаду за осигурање Нотарској комори или ако не изврши коначно рјешење о изреченој дисциплинској мјери новчане казне. Чланом 17. прописују се услови за престанак службе нотари. Наиме, служба нотари престаје смрћу; навршењем 67 година живота; писменим отказом нотари – даном доношења коначног рјешења о престанку службе нотари; ако буде осуђен на казну затвора због извршеног кривичног дјела или ако буде проглашен кривим за кривично дјело које га чини недостојним за вршење службе нотари – даном правоснажности судске одлуке; ако без оправданог разлога не започне с радом у року утврђеном законом; кад на основу одлуке дисциплинског органа изгуби право на обављање службе нотари – даном коначности одлуке дисциплинског органа; разрјешењем - даном коначности рјешења о разрјешењу. Чланом 18. прописује се да престанком службе или удаљењем из службе док удаљење траје, нотар губи право на употребу службеног назива „нотар“. Чланом 19. прописан је поступак за именовање вршиоца дужности нотари. Вршилац дужности нотари именује се без јавног конкурса ако је служба нотари престала, или ако је то у интересу функционисања службе нотаријата или у другим оправданим случајевима. За вршиоца дужности нотари може бити именован други нотар или лице које испуњава услове прописане за именовање нотари. Мандат вршиоца дужности нотари траје до коначно именовања нотари, а најдуже шест мјесеци, с тим што у оправданим случајевима тај рок може бити продужен за још шест мјесеци када се у рјешењу о продужењу мандата морају навести разлози продужења. Чланом 20. прописане су обавезе вршиоца дужности, а чланом 21. престанак мандата. Чланом 22. прописује се ситуације за именовање замјеника нотари, а чланом 23. поступак за његово именовање. За замјеника нотари може бити постављен само други нотар. Чланом 24. прописују се права и дужности замјеника нотари. Тако се прописује да замјеник нотари води нотарску канцеларију за рачун и на трошак нотари којег замјењује, а правни однос замјеника нотари и нотари као и накнада за рад замјеника нотари уређују се њиховим споразумом, а ако своје односе не уреде споразумно, дужни су да спорна питања, прије покретања спора, покушају ријешити уз посредовање Нотарске коморе. Чланом 25. прописују се заједничка правила за вршиоца дужности и замјеника нотари. Тако се прописује да ће министар у рјешењу о именовању вршиоца дужности нотари, односно у рјешењу о постављењу замјеника нотари одредити дан почетка службе вршиоца дужности нотари, односно замјеника нотари и доставиће суду на подручју којег се налази сједиште нотари и Нотарској комори примјерке потписа вршиоца дужности нотари, односно замјеника нотари, а ако су у поводу тога одобрени нови печати, и отиске тих печата. Нотар који је постављен за замјеника нотари или именован за вршиоца дужности нотари не мора се додатно осигурати од одговорности. Вршилац дужности нотари и замјеник нотари имају сва права и дужности нотари и на њих се примјењују одредбе овога закона о грађанскоправној и дисциплинској одговорности нотари. Чланом 26. прописују се критеријуми за одређивања потребног броја помоћника нотари. Тако се прописује да критеријуме одређује Нотарска комора. Чланом 27. прописују се услови за именовање помоћника нотари. За помоћника нотари може бити именовано лице које испуњава услове за именовање нотари прописане овим

законом и која су својим радним и људским квалитетима достојна угледа дјелатности нотара. Чланом 28. прописују да се избор помоћника нотара врши јавним конкурсом, а да конкурс спроводи и организује Нотарска комора. Чланом 29. прописује се поступак за избор помоћника нотара и утврђује ко чини Комисију за избор помоћника нотара. Чланом 30. прописује се постојање сукоба интереса за чланове Комисије, чланом 31. претходни поступак код избора помоћника нотара, чланом 32. поступак избора и поступање чланова Комисије. Чланом 33. Закона прописују се послови које обавља помоћник нотара те се у том смислу прописује да помоћник нотара обавља све послове у име и за рачун нотара код кога ради, осим сачињавања нотарски обрађене исправе и провођења оставинског поступка. Помоћник нотара потписује нотарске исправе са напоменом да потписује за нотара код кога ради, а послови које у оквиру свога дјелокруга обавља помоћник нотара имају исто правно дејство као да их је непосредно обавио нотар. Чланом 34. прописују се поступак везан за службени потпис помоћника нотара те се прописује да прије почетка рада помоћника нотара, нотар код којег нотарски помоћник обавља послове је обавезан предсједнику основног суда који је надлежан за службено сједиште нотара доставити службени потпис који ће помоћник нотара употребљавати приликом предузимања службених радњи. Чланом 35. се прописује да помоћник нотара полаже свечану изјаву пред предсједником Нотарске коморе. Чланом 36. прописује се право нотара да запосли стручног сарадника који мора имати положен правосудни испит, а чланом 37. да може запослити нотарског приправника са завршеним правним факултетом ради оспособљавања за полагање правосудног, односно нотарског испита. Чланом 38. се прописује могућност нотара да запосли и административне раднике, а чланом 39. прописује се да се права и обавезе из радног односа помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и административних радника, уређују се општим прописом о раду. Чланом 40. прописује се мјесто обављања службе нотара на начин да нотар обавља службу у свом службеном сједишту и својој нотарској канцеларији, а изузетно нотар може обављати нотарске послове ван свог службеног сједишта сједишта у случајевима прописаним законом. Чланом 41. прописује се да се редовно радно вријеме нотара одређује рјешењем Нотарске коморе, а нотар може, према потреби, службене радње предузимати и изван утврђеног радног времена. Чланом 42. прописује се обавеза предузимања службених радњи нотара гдје се прописује да је нотар обавезан предузимати све службене радње из своје надлежности осим радњи које је, у складу са законом, обавезан одбити. Чланом 43. закона прописују се правила за изузеће нотара на начин да ако постоје разлози за изузеће, нотар је обавезан одбити предузимање службене радње. О изузећу нотара, вршиоца дужности нотара и замјеника нотара одлучује министар на приједлог странке или нотара, вршиоца дужности нотара или замјеника нотара, а о изузећу нотарског помоћника предсједник Нотарске коморе на приједлог странке или нотара. Чланом 44. прописује се да нотар не смије учествовати у активностима правних лица или ортакулцима који су неспојиви са његовом службом, а чланом 45. се прописује да је нотар обавезан одбити обављање службене радње ако се радња односи на питање које не спада у надлежност нотара, ако је радња неспојива са његовом службом, нарочито ако се његово учешће захтијева ради постизања очигледно недопуштеног или непоштеног циља, ако утврди да је радња према закону недопуштена, за коју

сумња да је странка предузима привидно или да би избјегла законске обавезе или да би противправно оштетила треће лице, ако утврди да странка нема пословну способност или из другог законског разлога не може пуноважно закључивати правне послове, или ако законски заступник или пуномоћник странке нема пословну способност или овлашћење за предузимање конкретног правног посла, ако располаже чињеницама да странка нема озбиљну и слободну вољу да закључи одређени посао, ако из околности случаја и чињеница којима располаже утврди да конкретан правни посао неће произвести правно дејство, да није допуштен или да је у супротности са принудним прописима, јавним поретком или добрим обичајима. Нотар не смије код закључивања правних послова посредовати између странака нити у вези са неком службеном радњом преузети јемство или друго обезбјеђење за странку, а обавезан је водити рачуна да се лица која су код њега запослена не баве истим пословима. Чланом 46. прописује се обавеза чувања службене тајне на начин да је нотар обавезан чувати као службену тајну оно за што је сазнао у обављању своје службе, осим ако из закона, воље странака или садржаја правног посла не произилази нешто друго, а на чување службене тајне обавезна су и лица запослена у канцеларији нотара. Изузетак од наведеног представља поступање нотара по захтјеву Пореске управе Републике Српске, јавног тужилаштва, суда или другог надлежног органа за доставу података или документације у складу са законом. Чланом 47. прописује се да се нотари који су постављени у истом службеном сједишту могу ради заједничког обављања службе повезивати и имати заједничке просторије (канцеларије) за рад, ако тиме није угрожено лично обављање службе са лично одговорношћу, као и независност и непристрасност у раду нотара. Чланом 48. прописује се да нотар своју службу обавља професионално, да не може бити адвокат и не смије истовремено бити у некој другој професионалној служби или имати неко друго професионално запослење. Забрана се не односи на обављање службе извршиоца тестамена, стараоца или неке друге сличне службе засноване на одлуци надлежног органа, као и на обављање научне, предавачке или умјетничке дјелатности, обављање дужности у органима Нотарске коморе, међународним удружењима нотара и у случајевима обављања послова у комисијама за полагање испита или у комисијама за избор. Чланом 49. прописана је одговорност за штету у смислу да је нотар дужан надокнадити штету коју је другом проузроковао повредом своје службене дужности, а за проузроковану штету нотар одговара по општим правилима за надокнаду штете. Нотар одговара и за штету коју је у вези са вршењем нотарске службе трећем лицу проузроковао помоћник нотара, нотарски приправник, стручни сарадник или друго лице запослено у његовој канцеларији, а у случају да оштећеном лицу исплати накнаду штете проузроковану од лица запослених у канцеларији, нотар има право регреса према помоћнику нотара, приправнику нотара, стручном сараднику или другом лицу које је запослену у нотарској канцеларији, по општим правилима о грађанскоправној одговорности. Чланом 50. прописује се осигурање од одговорности на начин да је нотар дужан прије почетка рада да се осигура од одговорности за штету коју би могао починити трећим лицима обављањем своје службене дужности, а то осигурање обухвата и осигурање од одговорности за радње помоћника нотара, стручног сарадника, нотарског приправника и других лица запослених у нотарској канцеларији. Осигурање од

одговорности врши се на начин да сваки нотар закључује уговор о осигурању са друштвом за осигурање и то осигурање уредно и благовремено продужава, а осигурана сума износи најмање 250.000 КМ за сваки осигурани случај, а услове осигурања споразумно утврђује осигуравајуће друштво и Нотарска комора. Сматраће се да је нотар закључио уговор о осигурању од одговорности од када уговарачи потпишу полису осигурања или листу покрића. Чланом 51. Закона прописује се да нотар има по један печат за отисак хемијском бојом и за суви отисак, а чланом 52. да је нотар обавезан прије почетка рада предсједнику основног суда који је надлежан за његово службено сједиште доставити службени потпис који он употребљава приликом предузимања службених радњи и отиске печата које користи.

У Глави III утврђују се надлежности нотара те у том смислу одредбе нису мијењане у односу на важећи Закон из разлога што је код Уставног суда Републике Српске у два наврата покретана иницијатива за оцјену уставности члана који је прописивао надлежност нотара и у оба случаја, иницијатива је одбијена (Одлука Уставног суда број У-18/05 и У-48/19). Посебна пажња посвећена је правној сигурности гдје је у члану 59. прописано да ће нотар по службеној дужности, а на терет странке, одмах након закључења правног посла чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима поднијети захтјев за упис у јавне евиденције ради провођења закљученог правног посла.

Тако се чланом 53. прописује да је нотар надлежан да предузима нотарску обраду исправа, издаје потврде као и да овјерава потписе, рукознаке и преписе. Нотар може обављати остале послове који су му према овом закону допуштени. Чланом 54. прописује се шта се сматра нотарском обрадом исправе на начин да нотарска обрада исправе значи да је исправа у цијелости сачињена од нотара у складу са одредбама овог закона и тиме доказује у исправу записане изјаве које су странке дале пред нотаром и које су оне својим потписом одобриле. Чланом 55. прописује се да овјера и потврда значи да је исправа сачињена у складу са одредбама овог закона, а чланом 56. се прописује да суд или други орган власти могу нотару, уз његову сагласност, повјерити вршење и других послова, који су у сагласности са његовом дјелатношћу, а нарочито попис и процјену оставинске имовине, попис, процјене и јавне продаје (лицитације) покретних ствари и непокретности у ванпарничном поступку, нарочито добровољне продаје и диобу продајне цијене у извршном поступку.

У Глави IV прописује се обавеза нотарске обраде исправа и нотарских потврда. Тако се чланом 57. прописује да се правни послови који за своју правну ваљаност захтијевају нотарску обраду исправа односе на правне послове о регулисању имовинских односа између брачних супружника, као и између лица која живе у ванбрачној животној заједници, располагања имовином малољетних и пословно неспособних лица, правне послове којима се обећава неко чињење као поклон, с тим што се недостатак нотарске форме у овом случају надомјешта извршењем обећаног чињења, правне послове чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на некретнинама и оснивачка акта привредних друштава на начин прописан Законом о привредним друштвима. Нотарској обради не подлијежу правни послови које међусобно закључују Република Српска и јединице локалне самоуправе, као и уговори између јединица

локалне самоуправе, чији је предмет стицање права власништва и других стварних права и оснивачки акти привредних друштава, ако је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе. Чланом 58. прописује се да уколико су странке уговором или по другој нотарској исправи овластиле нотара да може у име њих извршити одређене радње, такве радње ће нотар извршити у границама овлашћења из нотарске исправе, без издавања посебне пуномоћи. Чланом 59. прописује се да ће нотар по службеној дужности, а на терет странке, одмах након закључења правног посла чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима, поднијети захтјев за упис у јавне евиденције ради провођења закљученог правног посла. Нотар ће о подношењу захтјева из претходног става овог члана одмах без одлагања обавијестити Републичку управу за геодетске и имовинско правне послове у електронској форми, а начин обавјештавања утврдиће се споразумом који ће закључити Нотарска комора и Републичка управа за геодетске и имовинско правне послове у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона. Чланом 60. прописују се правни послови за које је обавезна нотарска потврда. Тако се прописује да потврђивање и измјена оснивачких аката и статута као и све измјене статута привредних друштава и пословних субјеката који се уписују у регистар привредних субјеката, захтијевају нотарску потврду како је то прописано Законом о привредним друштвима. Када то прописује Закон о привредним друштвима, потврда и измјена статута, пречишћеног текста статута и измјена оснивачког акта који нису нотарски потврђени, ништави су.

У Глави V у односу на важећи Закон, допуњене су одредбе у вези са поступком нотарске обраде исправе код располагања имовине стечене радом супружника у заједници живота. У том смислу, уколико лице располаже непокретношћу чији је земљишно-књижни власник и налази се у браку у вријеме сачињавања нотарске исправе, то лице је дужно саопштити нотару и сауговарачу да ли је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота. У случају да лице не саопшти нотару и сауговарачу да је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота или да изјаву да је непокретност, у смислу примјене породичноправних прописа, његова посебна имовина, одговорност за располагање непокретношћу из састава заједничке имовине сноси искључиво лице које је извршило располагање, а стицалац права сматра се савјесним и закључени правни посао производи правна дејства. На овај начин додатно се штити имовина стечена у заједници живота. У односу на важећи Закон, допуњене су и одредбе везане за издавање преписа оригинала на начин да се преписи оригинала достављају и државним органима који имају законско овлашћење да захтијевају увид или препис оригинала. У случају да одбије издати препис оригинала, нотар је обавезан донијети рјешење против којег се изјављује жалба министру.

Нацртом закона се у члану 61. прописује да оригинал нотарски обрађене исправе мора садржавати податке о нотару који учествује у сачињавању оригинала (презиме, име и сједиште нотара), податке (код физичких лица – презиме, име, ЈМБ, име једног родитеља занимање и адреса, односно код правних лица – фирма, сједиште и заступање) о странкама, те податке о евентуалним свједоцима и тумачима/преводиоцима, начин на који је утврђен идентитет лица под тачком 2.

овог члана, текст правног посла с назнаком евентуалних пуномоћи и прилога, напомену да је оригинал странкама прочитан, дан, мјесец, годину, мјесто и час почетка и завршетка читања оригинала, потпис лица и печат нотара који је саставио оригинал. Обрада и чување личних података код сачињавања оригинала нотарски обрађене исправе врши се по правилима закона којим се уређује заштита личних података. Чланом 62. прописује се да се оригинали морају написати електронским средством писања или другим средством писања, јасно и читко, а изузетно, могу се писати рукописом, и то само трајном тинтом. Чланом 63. прописује се да је нотар обавезан оригинал својеручно на његовом крају потписати својим именом и додатком „нотар“ и поред потписа ставиће свој службени печат. Чланом 64. се прописује да ако се у оригиналу морају извршити измјене или допуне, то ће се учинити на крају оригинала, с тим што се мора навести на који се дио текста оригинала измјене или допуне односе. Измјене и допуне потписаће странке и нотар, ако су те измјене и допуне унесене у оригинал након што је он потписан. Нотар врши исправку очигледне грешке настале приликом сачињавања нотарски обрађене исправе, по овлашћењу или на захтјев странке, без права на награду и накнаду за свој рад, а очигледне грешке настале приликом сачињавања нотарских исправа исправља нотарском забиљешком без присуства странака, ако су га оне за то овластиле. Чланом 65. прописује се да се у оригиналу не смије ништа брисати, а ако треба коју ријеч прецртати, то ће се учинити тако да она остане читка, а број прецртаних ријечи написаће се на крају оригинала или посебној исправи. Чланом 66. прописује се поступак нотарске обраде и исправе. Тако се прописује да у оквиру поступка нотарске обраде исправе нотар мора провјерити да ли су странке способне и овлашћене за предузимање и закључивање правног посла. Нотар мора испитати праву вољу странака, објаснити ситуацију, странке поучити о правним посљедицама посла и њихове изјаве јасно и недвосмислено писмено саставити у облику нотарског оригинала, при томе пазећи да се искључе забуне и сумње, као и да неискусне и невјеште странке не буду оштећене. Уколико лице располаже непокретношћу чији је земљишно-књижни власник и налази се у браку у вријеме сачињавања нотарске исправе, то лице је дужно саопштити нотару и сауговарачу да ли је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота. У случају да лице не саопшти нотару и сауговарачу да је предметна непокретност стечена радом супружника у заједници живота или да изјаву да је непокретност, у смислу примјене породичноправних прописа, његова посебна имовина, одговорност за располагање непокретношћу из састава заједничке имовине сноси искључиво лице које је извршило располагање, а стицалац права сматра се савјесним и закључени правни посао производи правна дејства. Оригинаал се мора странкама прочитати у присуству нотара, непосредним питањима нотар се увјерава да садржај оригинала одговара вољи странака, након чега странке морају одобрити и својеручно потписати тај оригинал, а у оригиналу се мора, прије потписа странака, констатовати да се тако поступило. Чланом 67. прописује се да ако странке хоће да се у оригинал унесу нејасне, неразговијетне или двосмислене изјаве, које би могле довести до спора, или не би имале намјеравани учинак, или не би могле произвести жељено правно дејство, или би се оправдано могло сматрати да им је сврха да се нека од странака оштети, нотар ће упозорити на то странке и дати им одговарајуће поуке. Ако странке остану код

изјава из става 1. овог члана, нотар је обавезан да одбије сачињавање исправе и о томе сачини службену забиљешку коју задржава у својој архиви. Примјерак службене забиљешке из става 2. овог члана нотар предаје странкама и доставља Нотарској комори. Чланом 68. прописује се да идентитет странке нотар утврђује увидом у личну карту или пасош или други лични документ у складу са законом, а у оригиналу нотар уписује на који је начин утврдио њихов идентитет. Чланом 69. прописује се да су два свједока потребна при сачињавању нотарског оригинала ако је нека од странака неписмена, а умјесто два свједока, може се позвати било који други нотар. Чланом 70. прописује се да свједоци морају бити пунољетни и знати један од службених језика, с тим да један од свједока мора знати читати и писати. Чланом 71. утврђује се да свједоци не могу бити лица која не могу ваљано свједочити усљед својих душевних или тјелесних недостатака, лица која су запослена код нотарара који обавља службу нотарара, лица која могу имати неку корист од посла чије закључивање посвједочују, лица која са странком или с лицем које би након нотарске радње требало да добије неку корист, или са самим нотаром стоје у односу због којег се може тражити изузеће нотарара. Чланом 72. прописује се да ако законом није другачије одређено, свједоци или други нотар морају бити присутни најкасније када нотар чита странкама оригинал и кад га они потписују. Чланом 73. прописује се да глува странка која зна читати мора сама прочитати оригинал и изричито изјавити да га је прочитала и да одговара њеној вољи, а нијема или глувонијема странка која зна читати и писати мора на оригиналу својеручно написати да га је прочитала и да га одобрава, а изјаве се морају унијети у оригинал испред потписа. Чланом 74. прописује се да ако глува странка не зна читати или ако нијема или глувонијема странка не зна читати и писати, мора се осим свједока позвати и једно лице од њеног повјерења које се с њоме може знаковним језиком споразумјети. Ако је нека од странака слијепа, глува или нијема, свједоци морају бити присутни када странке дају изјаву о располагањима која ће се унијети у оригинал, приликом читања цијелог оригинала странкама, или кад га они сами читају те онда када странке изјављују свој пристанак и кад потписују оригинал што се назначавачу у оригиналу. Чланом 75. прописује се да ако нека од странака не зна ни један од службених језика, мора се позвати и тумач (преводица), а у оригиналу ће се назначити да се тако поступило. Тумач мора бити лице које има статус овлашћеног судског тумача. Чланом 76. прописује се да су нотарски обрађене исправе извршне исправе уколико су сачињене у прописаној форми и ако су сачињене о неком праву потраживања, које има за предмет плаћање одређене суме новца или давање одређене количине других замјењивих ствари или вриједносних папира, а дужник је у исправу пристао на извршење без одлагања. На основу нотарски обрађене исправе којом је у јавном регистру непокретности уписана хипотека на одређеној непокретности може се у сврху плаћања обезбијеђеног потраживања, непосредно након доспјелости, захтијевати извршење на тој непокретности, ако је дужник на ово изричито пристао. Ако обавеза зависи од наступања услова или протеча рока, за извршност нотарски обрађене исправе, ако се стране у тој исправу друкчије не договоре, потребно је да се јавном исправом или приватном исправом потписаном од странака, а ако то није могуће, правноснажном пресудом донесеном у парничном поступку утврди да је услов наступио, односно да је рок протекло. Чланом 77. прописује се да се извршење

исправе нотара може побијати по одредбама закона којим се уређује извршни поступак. Чланом 79. прописује се да ће нотар овјерити само препис који је сачињен у нотарској канцеларији, односно сачињен уз помоћ апарата за фото-копирање у нотарској канцеларији, уз напомену да је с преписом изједначена фото-копија исправе. Препис се мора слагати с исправом и у правопису, интерпункцији и скраћивању ријечи. Ако су у исправу нека мјеста преправљена, брисана, прецртана, уметнута или додана, мора се то у овјери навести као што ће се навести и да ли је исправа подерана, оштећена, или иначе по вањском облику очигледно сумњива, осим ако то већ није видљиво из самог преписа или фото-копије. Нотар упоређује препис с исправом и ако утврди да се слаже, потврдиће то на самом препису, а у то ће навести да је то препис исправе коју је странка означила као оригинал, или да је то препис овјереног преписа исправе, да ли су и у којој су форми плаћене таксе, да ли је писан руком или машином или неким другим механичким или хемијским средством, оловком или пером, и гдје се, по његовом знању или по тврђењу странке, налази оригинал, а ако га је странка донијела, име и пребивалиште те странке. Чланом 80. прописује се да при овјери извода из трговачких или пословних књига нотар врши поређење са ставкама изворне књиге и написаће на изводу клаузулу овјере с примједбом да се извод потпуно слаже с одговарајућим ставкама изворне књиге, а у изводу ће се назначити датум прегледа трговачке, односно пословне књиге. Чланом 81. прописује се да нотар може потврдити да је странка у његовој присутности својеручно потписала писмено, или свој потпис на њега ставила, или да је потпис који је већ на писмену пред њим признала као свој потпис. Овјера ће се ставити на оригиналном писмену уз назнаку на који је начин утврђен идентитет и додатак да је потпис истинит, те онда ставити датум, потпис и службени печат нотара. Чланом 82. прописује се да вријеме кад је писмено нотару или у његовој присутности коме другом лицу предочено потврдиће се на самом писмену уз тачну назнаку дана, мјесеца, године, а ако то странка захтијева, и часа. Ако то странка захтијева, утврдиће се и идентитет лица које је писмено предочило и лица коме је писмено предочено, а у потврди ће се назначити на који је начин утврђен идентитет тих лица. Чланом 83. прописује се да нотар може потврдити да је неко лице живо, након што утврди идентитет тог лица. У исправу која ће се странци издати потврдиће се да је то лице било пред нотаром, уз назнаку дана, мјесеца и године, а на захтјев странке, и часа, кад се то догодило и како је утврђен његов идентитет. Чланом 84. прописује се да је нотар овлашћен да изда потврду о овлашћењу за заступање ако то овлашћење произилази из регистра пословних субјеката или другог регистра, а таква потврда има исту доказну снагу као и потврда регистарског суда. Чланом 85. прописује се да нотар може издати потврду о постојању или сједишту неког правног лица, о статусним промјенама или другим правно важним чињеницама, ако оне произилазе из јавног регистра. Чланом 86. прописује се да ако је нотар позван да потврди закључке скупштине или сједнице неког другог органа правног лица, у записник ће унијети дан и вријеме сједнице, описати све што се у његовом присуству догађало, предлагало и изјавило уколико је то важно за просуђивање правилности поступка, а посебно закључке донијете на сједници те ће потврдити и све друго што је законом прописано. Чланом 87. прописује се да на захтјев заинтересованих лица нотар може потврдити и чињенице које су се догодиле у његовом присуству, попут расправа о понудама, лицитације,

жријебања или изјаве лица о чињеницама и стањима за које је нотар сам или уз учешће стручних лица сазнао. О потврђивању наведених чињеница нотар ће саставити записник, у коме ће се навести мјесто, вријеме, имена и адресе странака и других учесника те тачан опис онога што се у његовом присуству догодило или што је иначе утврдио. Чланом 88. прописује се да начин писања, означавања, увезивања и обиљежавања исправа од више страница, издавање нотарских исправа, кориговање грешака, поступак замјене нотарских исправа као и друга питања која су од значаја за важење нотарских исправа уређују се правилником који доноси министар. Чланом 89. прописује се да исправа коју је у складу с овим законом сачинио нотар представља оригинал исправе коју нотар чува у својој архиви као и све друге исправе које, у складу са законом, сачини у вршењу службе нотарa. Изузетак од овог правила је тестамент сачињен код нотарa, који нотар предаје завјештаоцу у оригиналу на његов захтјев или за потребе оставинског поступка након смрти завјештаоца, а за збирку исправе нотар ће сачинити отправак оригинала тестаментa и забиљешку о уручењу оригинала тестаментa, оригинал нотарски обрађеног основног уговора и оригинале анекса основног уговора нотар је дужан издати за потребе издавања отправака оригинала у сврху извршења на захтјев нотарa који је посљедњи сачинио анекс уговора, а за збирку исправа нотар ће сачинити отправак оригинала уговора или анекса и забиљешку о уручењу оригинала. Чланом 90. прописује се да кад нотар сачини оригинал, обавезан је странкама издати отправак оригинала. Отправак мора по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговарати оригиналу, мора бити означен као отправак и у правном промету замјењује оригинал. Чланом 91. прописује се да ако у оригиналу није нешто друго одређено, отправак оригинала се може издати само лицима која су правни посао садржан у исправи закључила у своје име, лицима у име којих је тај правни посао закључен, лицима у корист којих је тај правни посао закључен и правним насљедницима. Ако су због престанка рада нотарa нотарске исправе, други списи и документација предати на чување суду или другом органу или другом нотару, издавање исправа врше ти органи, односно нотар код којих се налазе на чувању ти списи, а за вријеме рада замјеника нотарa, исправе издаје замјеник нотарa. Чланом 92. прописано је да се отправак оригинала у сврху извршења издаје лицима која су у оригиналу означена као повјериоци, односно њиховим правним сљедницима, под условом да је доказано испуњење услова за извршност оригинала. Поновни отправак оригинала у сврху извршења још неизвршеног отправака оригинала може се издати само ако сва лица или њихови правни насљедници на то пристану гдје пристанак мора бити нотарски обрађен биљешком на самом оригиналу потписаном од странке, или посебном овјереном исправом, која ће се приложити оригиналу, ако је раније издати отправак оригинала због неког недостатка враћен нотару или ако је уништен, оштећен или на други начин постао неупотребљив или ако суд на чијем подручју нотар има своје сједиште, на приједлог странке нареди да му се изда поновни отправак оригинала, а такву ће наредбу суд издати ако странка учини вјероватним да јој је потребан поновни отправак оригинала. Чланом 93. прописује се да се отправак оригинала у сврху извршења састоји се од штампбиља и клаузуле (потврде). Нотар на првој страни у горњем десном углу ставља штампбиљ којим означава отправак оригинала у сврху извршења, а на посљедњој страни потврђује да отправак оригинала у сврху

извршења по облику, форми, садржају и другим питањима у цјелини одговара оригиналу који у правном промету замјењује оригинал, уз напомену да је сачињен за повјериоца. Чланом 94. прописује се да ако у самом оригиналу није нешта друго одређено, овјерени и обични преписи оригинала о правним пословима међу живима могу се издавати странкама, правним насљедницима лица из тог правног посла, лицима која имају правни интерес у вези са тим правним послом и државним органима који имају законско овлашћење да захтијевају увид или препис оригинала. Чланом 95. прописује се да ако нотар није предузео тражену службену радњу, ако тражену радњу у садржајном или формалном погледу није предузео у складу са законом или ако одуговлачи с њеним предузимањем, незадовољна странка има право притужбе Министарству. Чланом 96. прописује се да је нотар дужан преузети на чување исправе свих врста, с тим што је овлашћен да одбије преузети на чување ону исправу за коју оцијени да постоје оправдани разлози за такву одлуку. О преузимању исправа сачињава се записник, у којем се наводи мјесто и вријеме преузимања исправе, презиме и име, занимање и адреса онога ко је исправу предао, ознака положене исправе, разлог због кога је положена и коме је треба издати. Чланом 97. прописује се да нотар може преузети на чување готов новац, мјенице, чекове, јавне обвезнице и друге вриједносне папире, а дужан их је преузети само онда кад су му, поводом сачињавања нотарског оригинала, предати зато да би их уручио одређеном лицу или да би их положио код одређеног органа. Ако преузимање није потврђено приликом сачињавања нотарског оригинала, о преузимању ће се саставити записник у коме ће се тачно назначити бројеви уписника и депозитне књиге, мјесто и вријеме преузимања, односно ознака и вриједност износа новца, преузетих папира, те име лица које их је предало и његову изјаву о томе шта с њима треба учинити. Чланом 98. прописује се да вриједносне папире, племените метале и друге драгоцености које му странка повјери на чување, нотар одлаже на чување у депо, односно сеф код пословне банке. Новац који му странка повјери на чување, нотар чува на посебном повјереничком рачуну за друга лица, на начин да се за сваки правни посао отвара посебан повјеренички подрачун на који ће се вршити полог новца. Вриједносни папири, племенити метали и друге драгоцености, као и новац који странка повјери нотару на чување не могу бити предмет принудног извршења против нотара. Чланом 99. прописује се да ако нотар не може извршити предају у одређеном року, може по протеклу тог рока, а ако рок није одређен, најкасније у року од 15 дана од дана преузимања.

У Глави VI прописују се послове књиге које је нотар обавезан водити у свом раду.

У Глави VII прописује се поступак чувања исправа и списка сачињених у раду нотара. Тако се чланом 101. прописује да је нотар дужан све нотарске исправе које је сам саставио, као и исправе које је преузео на чување чувати под кључем, одвојено од других списка. Чланом 102. прописује се да ако нотар престаје са вршењем послова, први радни дан након престанка службе нотара, нотарски списи, пословне књиге и сва друга документација предаје се у депозит Архиву Републике Српске, а печате, штампиле, новац и вриједносне папире преузима на чување Нотарска комора. Нотар је дужан прије примопредаје припремити архивску грађу нотара у складу са прописима којима се уређује архивска дјелатност и доставити

Комори Архивску књигу нотара да би се упутила Архиву Републике Српске на одобрење. Документацију и предмете записнички преузима комисија коју чине по један члан испред Министарства, Архива Републике Српске Нотарске коморе. Чланом 103. прописује се да у случају смрти нотара, његови законски, односно тестаментарни насљедници имају обавезу да изврше предају архиве нотара.

У Глави VIII прописује се поступак дисциплинске одговорности нотара. У односу на важећи Закон допуњене су одредбе у вези са покретањем дисциплинског поступка, поступак удаљења раздвојен на обавезно удаљење и привремено удаљење, утврђени су рокови застарјелости и апсолутне застарјелости као и поступак извршења мјера и евидентирања изречених мјера.

Нацртом се у члану 104. прописује да нотар дисциплински одговара за повреде службене дужности утврђене овим законом. Одговорност за кривично дјело и прекршај не искључује дисциплинску одговорност нотара, ако врста повреде представља и повреду службене дужности нотара. У члану 105. прописују се лакше и теже повреде службене дужности нотара. У члану 106. прописују се дисциплинске мјере које се могу изрећи за лакшу и тежу повреду службене дужности. Тако се дисциплинским мјерама сматрају писмени укор, новчана казна и одузимање права на обављање службе нотара. Чланом 107. прописује се покретање дисциплинског поступка. Иницијативу за покретање дисциплинског поступка може поднијети свако лице које има сазнања о учињеној повреди службене дужности нотара. По пријему иницијативе министар одређује државног службеника из Министарства који ће спровести претходни поступак када је то неопходно или ако је иницијатива непотпуна и не садржи све податке од значаја за поступање. Дисциплински поступак за утврђивање дисциплинске одговорности нотара покреће се захтјевом који подноси дисциплински тужилац, који се обавезно доставља нотару против кога се поступак покреће и првостепеној дисциплинској комисији и против њега није дозвољена посебна жалба. Дисциплинског тужиоца рјешењем именује министар из реда државних службеника Министарства, дипломираних правника са најмање три године радног искуства на правним пословима. Чланом 108. прописује се да о захтјеву за покретање дисциплинског поступка против нотара и о вођењу дисциплинског поступка одлучује и мјеру изриче првостепена дисциплинска комисија. Првостепену дисциплинску комисију именује Нотарска комора коју чине три члана из реда нотара. Другостепену дисциплинску комисију рјешењем именује министар и чине је два члана из реда државних службеника Министарства и један члан из реда нотара. Чланом 109. прописује се да се нотар обавезно привремено удаљава из службе ако му је одређен притвор – док притвор траје, ако је потврђена оптужница за кривично дјело учињено у вршењу службе нотара – до окончања кривичног поступка или ако је против њега покренут поступак ради одузимања пословне способности – до окончања поступка пред судом. Чланом 110. прописује се да се нотар може удаљити из службе ако је против нотара потврђена оптужница за кривично дјело дјело које га чини недостојним за обављање службе нотара – до окончања кривичног поступка или ако је покренут дисциплински поступак због учињене теже повреде службене дужности, а оправдано се може претпоставити да би његово присуство на раду штетило интересу нотарске службе или би ометало вођење дисциплинског поступка – до окончања дисциплинског поступка. Чланом 111. прописује се да рјешење о

обавезном привременом удаљењу и привременом удаљењу доноси министар по претходно прибављеном мишљењу Нотарске коморе. Рјешењем се мора одлучити о чувању списа, пословних књига, печата и штамбиља за вријеме док траје удаљавање. Чланом 112. прописује се застарјелост покретања и вођења дисциплинског поступка као и извршења изречене дисциплинске мјере. Чланом 113. прописују се рокови апсолутне застарјелости. Чланом 114. прописује се поступак извршења прописаних дисциплинских мјера, а чланом 115. вођење евиденције о изреченим дисциплинским мјерама. Чланом 116. утврђује се овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се прописати поступак утврђивања дисциплинске одговорности нотара, а чланом 117. поступак дисциплинске одговорности лица запослених код нотара.

У Глави IX прописује се право нотара на награду за рад и надокнаду трошкова. Тако се чланом 118. прописује да нотари имају право на награду и накнаду за свој рад, а висина награде и накнаде за рад нотара прописује се Уредбом о одређивању награда и накнада нотарима у Републици Српској коју на приједлог министра доноси Влада уз претходно прибављено мишљење Нотарске коморе. Чланом 119. прописује се да плаћање награде за рад и надокнаде трошкова нотару врши се одмах по обављеном послу, а нотар може тражити и да странка плати примјерени износ предујма у моменту преузимања посла. Чланом 120. прописује се да ако је више странака учествовало у закључивању правног посла пред нотаром или је нотар извршио једну радњу за више странака, све те странке солидарно дугују награду и трошкове нотару, ако се странке другачије не договоре.

У Главни X прописује се поступак полагања нотарског испита. Тако се чланом 121. прописују услови за полагање нотарског испита, а чланом 122. утврђује висина накнаде за полагање нотарског испита. Накнада за полагање нотарског испит уплаћује се у Буџет Републике Српске и не може бити виша од 1000.00 КМ, а брачни супружник и дјеца погинулог или несталог борца Републике Српске те лица са инвалидитетом, без обзира на узрок и вријеме настанка инвалидности, а чији статус се доказује увјерењем надлежних органа Републике Српске ослобађају се плаћања накнаде за полагање нотарског испита. Чланом 123. прописује се форма полагања нотарског испита на начин да се испит састоји од писменог и усменог испита. Писмени испит се састоји од три испитна задатка којима се провјерава способност кандидата да сачини нотарску исправу у складу са важећим прописима, а усмени испит се састоји из провјере знања из области нотарског, грађанског и пословног права. Чланом 124. прописује се поступак именовања Комисије за полагање нотарског испита, чланом 125. поступак издавања увјерења о положеном нотарском испиту, чланом 126. обавеза вођења евиденције о испитима, а чланом 127. даје се могућност Нотарској комори да организује едукацију за полагање нотарског испита. Чланом 128. Закона даје се овлашћење за доношење подзаконског акта за доношење правилника и програма полагања нотарског испита.

У Глави XI прописују се одредбе у вези са радом Нотарске коморе Републике Српске. У односу на важећи Закон уведен је мандат органа Нотарске коморе као и поступање Министарства уколико органи нису на вријеме именовани те су прописани трошкови уписа у именик.

Тако се у члану 129. прописује да се сви нотари са територије Републике Српске обавезно организују у Нотарску комору која има својство правног лица. Нотар је члан Нотарске коморе и има сва права која из тога произлазе. Сједиште Нотарске коморе је у Бањој Луци. Чланом 130. прописују се задаци и организација Нотарске коморе, а чланом 131. мандат органа Нотарске коморе. Тако се утврђује да се предсједник Нотарске коморе и органи Коморе бирају на период од четири године са могућношћу поновног избора. Уколико се предсједник Нотарске коморе или органи Коморе не могу изабрати у законом прописаним роковима и утврђеној процедури, у циљу редовног функционисања Нотарске коморе министар може именовати вршиоце дужности до коначног избора предсједника и органа. Чланом 132. прописује се обавеза нотара, замјеника нотара и вршиоца дужности нотара да Нотарској комори уплаћују трошкове уписа у именик који не могу бити виши од 500 КМ. Чланом 133. прописује се да се Нотарска комора финансира од чланарина и доприноса које уплаћују нотари, као и од грантова, донација или из других извора. Висину чланарине и доприноса одлуком утврђује Скупштина Нотарске коморе. Чланом 134. прописују се овлашћења Нотарске коморе, а чланом 135. да против се коначних одлука органа Нотарске коморе којима се одлучује о статусним питањима нотара, замјеника нотара, вршиоца дужности нотара, нотарских помоћника и других лица, може се покренути спор код надлежног суда у року од 30 дана од дана пријема коначне одлуке Коморе.

У Глави XII прописује се поступак надзора који се врши над радом Нотарске коморе и надзор над радом нотара. У односу на важећи Закон уведен је и надзор Нотарске коморе над радом нотара и у том смислу прописана овлашћења Нотарске коморе. Нацртом се у члану 136. прописује да надзор над спровођењем овог закона и радом Нотарске коморе врши Министарство, чланом 137. да надзор над спровођењем овог закона и радом нотара у вршењу службе нотара врши Министарство путем редовног и ванредног надзора, чланом 138. прописује се садржај и начин вршења надзора над радом нотара, а чланом 139. надзор Нотарске коморе над радом нотара. У том смислу, Нотарска комора, најмање једном у двије године обавља редовни стручни надзор над радом нотара. Чланом 140. прописује се да надзор над радом нотара као повјереника суда врши суд који је повјерио нотару вршење послова из надлежности суда.

У Глави XIII прописују се прелазне и завршне одредбе.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Према Мишљењу Министарства привреде и предузетништва број 18.06-020-3860/20 од 9. децембар 2020. године, увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о нотарској служби у Републици Српској, Министарство привреде и предузетништва, констатује да је Нацрт закона планиран Програмом рада Владе и Народне скупштине Републике Српске за 2020. годину, да је обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем у Обрасцу о спровођењу скраћеног ПУП-а, те да је проблем саставни дио „Разлога

за доношење или измјену и/или допуњу закона“ и да је обрађивач правилно дефинисао циљ који се жели постићи законом.

У вези са процесом консултација, обрађивач наводи да ће предметни закон имати значаја за јавност због чега су и прије саме израде Нацрта обављене консултације са свим заинтересованим лицима ради добијања мишљења, приједлога и сугестија у вези са примјеном закона. Нацрт закона објављен је на интернет страници Министарства правде. У сврху израде Нацрта овог закона формирана је и радна група коју су поред представника Министарства правде Републике Српске чинили и представници Правног факултета, Врховног суда Републике Српске, Окружног привредног суда у Бањој Луци, Нотарске коморе Републике Српске, Привредне коморе Републике Српске, те Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове. Оправдани приједлози, коментари и сугестије уврштени су у законски текст.

Код утврђивања опција за рјешавање проблема, обрађивач навео да је регулаторна промјена једина опција за рјешавање проблема и остварење дефинисаних циљева.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да Нацрт закона нема директних утицаја на пословни амбијент. Међутим, одредбе које се односе на именовање нотара као и одредбе којима су извршене измјене у погледу одређивања службених сједишта нотара омогућиће избор адекватног броја нотара у општинама и градовима Републике Српске. На овај начин привредним субјектима ће се олакшати предузимање правних послова за чију пуноважност је неопходно учешће нотара, односно нотарска обрада, а тиме ће се позитивно утицати и на рад привредних друштава и трошкове пословања.

Што се тиче утицаја на јавне буџете, обрађивач је навео да Нацрт овог закона неће имати утицаја на јавне буџете, те да ће се закон имплементирати у оквиру постојећих финансијских и кадровских ресурса.

У вези са социјалним утицајима обрађивач наводи да ће нови начин организације нотарских сједишта који је заснован на територијалном принципу (а не само по броју становника) омогућити веће територијално присуство нотара. Ово ће за посљедицу имати лакши приступ свих грађана нотарским услугама, а то ће посебно бити значајно за грађане који су из мањих средина. Поред наведеног обрађивач посебно истиче да се водило рачуна и о групама грађана са посебним потребама (слијепа, глува, нијема или глувонијема лица која не знају читати или писати), а све са циљем утврђивања њихове стварне воље и обезбјеђења адекватне правне заштите за ове категорије лица. Обрада и чување личних података код сачињавања оригинала нотарски обрађене исправе врши се по правилима закона којим се уређује заштита личних података.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач наводи да Нацрт закона неће имати утицаја на животну средину.

Овим Нацртом закона не дефинишу се нове формалности нити се предвиђа укидање и/или измјена постојећих формалности.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

Сугерише се обрађивачу да поступи у складу са тачком XV Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа приликом израде подзаконских аката.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 123/19), те т. 4. и 12. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), Министарство правде као обрађивач овог закона утврдило је да Закон има значаја за јавност. У складу са наведеним, прије израде Нацрта закона, обрађивач се обратио свим заинтересованим лицима ради достављања мишљења, приједлога и сугестија у вези са примјеном Закона, а Нацрт закона објављен је и на интернет страници Министарства правде (www.vladars.net) са роком од осам дана за достављање примједби и сугестија. Није било достављених примједби и сугестија на текст Нацрта.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства.